...НИШОДОЙ ХЭХЭ АЖАЛ ЕХЭ

...гүүр хон-жон. Намарай халуун хаһын сууд...ээнэ, үглөөгүй отара, гүүртэнүүдээр со...нигэжэ ажалай эстафетэ харюусалгатай нэгэ...дэлэ дамжуулагдаа, худоо ажахымнай ху...далай үөлжэлгэдэ халан ороо. Мунөө жэлэй ...малшад, мэргэжэлтэд, ажахын хүтэлбэри...дүнгэргэнэб, энээнһээл адууһа малаа олошо...мэ ехээр абаха гэ...эн түсэб уялгануудтай сүм...тай. Тобшоор хэлэхэдэ, малай үөлжэлгэ — ...дэлмэрилэгшэ бүхэнэй али бүхы мэргэжэл...лха ёнотойл шалгалга мун.

...нһээр, хонин ажал республикымнай мал...ари болоно. Энэ һалбариие эрид хүргөөхын ...партийна организаци һүүлэй үедэ хэдэ хэдэн ...нуудые абаһан, годорхой зорилгонуудые табиг...гэжэ партийна, советскэ, ажахын органууд...то хонинодой хүтэлэл ороолдолгын ашаар ...л бараг алхам хэгдэһэн юм. Унгэрэгшэ ...дөө республика доторнай хонин һүрэг хэдэн ...ө, хонин хурьгалай гарзалха ушар хоёр да...хорөө. Үгыншье һаа, ушөө нэгэ нимэ барим...рбөө 1964 ондо 100 хонин бүриһөө дунда...ган айтаһан байгаа һаа, энэ жэлдэ 79-дэ...йха юм.

...ын, Хилгытыц, Бэшүүрэй аймагуудай хонишод ...байндаар хүлэлжэ гараа. Жэнэсэнь, Торийн ...лдэ 100 хонин бүриһөө 84 хурьга абаа һэн. ...бүхы хонидоо зундаа, намартаа һайса тар...алгые үгтаһан, эхэ хонидоо искусственна ...йн, дутамагтүй хүрэхэ үөһэ тэжээл бэлэд...ай газаа татажа оруулһан юм. Зүгөөр тус ...д үөлжэлгэһөө айгаагүйшье һаа, мунөөн...ь болоодог, нэгэншье хониной хүсэ шадалыень табюулхагүйн тула удэр һүнигүй ороолдожо байдаг. Эндэхи түрүү хонишон Василий Морозовой хэлэдэгэй ёноор, «үбэлжэлгын эхин дээрэ табан хониной бэе тамирыень муудхаабал, хожомынь табин хониёо алдажа болохошо». Энэ ехэ зүйгэй ха. Туранхай, хүшэ шидалаа алдаһан хонин ошо ошотороо үбшэндэ нэрбэгдэжэ, гарзалжашье, үбшэ тараажашье болохо.

Мунөө туйлаһан амжалтаараа дашуурха, нэгэ алхам хээд зогсохо саг бэшэ. Партийн ээлжээтэ XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хүн бүхэнэй оролсоод, эжалай бэлэг сэлэг бэлдэжэ байхада, хэн хонишон энэ худэлөөнэй хажуу талада байхаб даа, тэдэнэй һэшхэлыншье тиигүүлхэгүй ха юм. Тиимэһээ съездын урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод байхадаа, хонишон бүхэн ажалдаа хөёрдохи алхам хэхын түлөө тэмсэхэ болоно. Ондоогоор хэлэбэл, энэмнай үбэлэй үедэ хонидоо тураахагүй, нэгэншье толгойень гарзалуулхагүй, эртын хурьгадые бүрин бүгэнөөр абаха гэһэн удхатай.

Хонишодой хэхэ худэлмэри, сэдьхэл һаналгаа табиха хэрэг мунөө хэзээ хэзээнэйхнһээ ехэ болоо. Түрүүшын шанга хүйтэнөөр бүхы һүрэгөө эзэн ёноор харуулһалха, шидалтай томо хонидоо үгтөөгүүр һайса халуулаат адуулганда гаргаха, бэеэр бага, энэ жэлэй хожомой өөдэгүйхэн хурьгадые амяарайнь байлгажа эдеэлүүлхэ, хашаа хорёоень сэбэрээр байлгаха, хэрэгтэй газартань дулаалха гэхэ мэтэ худэлмэри хонишон бүхэнэй үдэр бүрин анхаралда байдаг, байхашье ёнотой. Мүн үбэлдөө, январь, февраль сөө түрэхэ эхэ хонид бэеэр сула, тарганууд, хоёр һайн харуулһанда байха болоно. Ушарынь гэхэдэ, туранхай хониной түл хэзээ бүхэндэ тулюур туйган, үбшэ хабшанда нэрбэгдэдэг гү, али өөтэлсэгүй байдаг шуу.

Үбэлэй һаари хүйтэндэ шэнэ түл абаха гэшэ тиимэшье бэлэхэн, ябууд дундад бүтэшэхэ хэрэг бэшэ. Ушар иимэһээ хонишод мунөөнһөө энэ харюусалгатай хаһадаа бэлдэжэ эхилэнхэй. Үбһэ хулһаяа газаагаа шэрэжэ асархаһаа гадна, хориинхидай жэшээгээр нарай хурьгадай байха дулаан байра бэлдэхэ, хүрэхэ соонь хаамагуудые түхеэрхэ, гидропонно аргаар ургуулһан ногоо хурьгадга эдюулхэ тушаа эртээнһээ һанаашалха, сакманщигуудые ондоо тээһээ хабаадуулангүй хүдэлхэ тухай хонишодой бодомжолхо саг мунөө ерээд байна. Энэнэй хажуугаар ноябрь, декабрь һарануудга республикымнай колхоз, совхозууд зуугаад мянган эхэ хонитые үрэжүүлжэ түүргэхэ жэшээтэй.

Эдэ бүгэдэ дэрэһээ харахада, эгээл мунөө үедэ хонишодой анхарха хэрэг, бэлиг шадабаряа харуулха хүдэлмэри барагдашагүй гэхээр ехэ. Хэрбээ энэ халуун хаһада алга һууха, шэнэ түлэй гаратар ушөө саг бии гээд һанаагаа заһаха болоо һаа, хулисэшэгүй алдуу хэнэгтэй али болохо жэшээтэй. Тиимэһээ ажахын хүтэлбэриилэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд хонидой отарануудаар юрэ шудараад лэ ябашаха бэшэ, харин хоножо үнжэжэ байгаад, байра байдалыень тоб байса мэтэхэ, холын хараанай хэмжээнүүдые мунөөнһөө абаха, хонишодто али бүхы бодото туһаламжа хүргэхэ уялгатай. Эдэ хэмжээнүүдэй дунда үбһэ тэжээлэй зүбөөр гаргашалха, хабарай хагсуулга һогоообори үбнэгүй болошоод байхагүйн тула зохисотой рационоор малаа эдеэлүүлхэ гэшэ баһал шухала асуудал болоно. Сагай уларилай ехэ таарамжагүй байһанһаа болоожо, үбшэнэй, силосэй зарим гэцы багаар абтаа, дарагдашье һаа, үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ бүрин эрхэ байдал колхоз, совхозуудта бии. Тусхайлбал, ажахынуудта нёдондоной хиндо орходоо 1,5 дахин ехэ зелёнко хуряагданхай, һураггүй ехэ хэмжээнэй концентрированнэ тэжээлшье бии. Зорилго юуб гэхэдэ, али бүхы тэжээлээ ухаансараар, бодомжотойгоор гаргашалжа, адууһа малаа, илангаяа хонидоо, тураахагүйн, гарзалуулхагүйн түлөө тэмсэхэ ябадал болоно.

КПСС-эй XXIII съездые эрхимээр угтахын тула хонишон бүхэн даажа абаһан һүрэгөө гарза хоролтодо оруулангүй, үбэлжэлгые эмхитэй гуримтайгаар үнгэргэхэ уялгатай. Съездын урда тээхи социалис мүрысөөндэ бүгэдөөрэн хам оролсыг, нухэд хонишод!

НҮХЭР АНАСТАС ИВАНОВИЧ МИКОЯНДА

Танние, Коммунис партийн, Совет гүрэнэй элдэб ажал ябуулагшые, дала наһа гүйсэһэнтэйтнай дашарамдуулан, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет халуунаар амаршалан мэндэшэлнэ.

Хүндэтэ Анастас Иванович, олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ябахыетнай, совет арадай аша туһада, манай орондо коммунизмын агууехэ хэрэгэй илан мандахын тулада саашадаа үрэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай танда хүсэнэбди.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИЙН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Нүхэр А. И. Микояниие Ленинэй орденоор шагнаха тухай

КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшө нүхэр А. И. Микоянай дала наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан Коммунис партийн, Совет гүрэнэй үмэнэ тэрэнэй ехэ габьяатай байһые тэмдэглэжэ, нүхэр Микоян Анастас Ивановичые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Я. НАСРИДДИНОВА

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1965 оной ноябриин 24.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

42-дохи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 279 (10956) | 1965 оной ноябриин 26, пятница | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

Ахын малшад мэдүүлнэ

ЗОРИЛГОМНАЙ ЕХЭ, БЭЕЛҮҮЛХЭБДИ

Республикымнай холын аймагуудай нэгэн болохо Аха нютагта үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн саг ерэнхэй. Байрын саһан орожо, хала уулые сагаан хунжэлөөр хушан бүрхоогөө.

Энэ үедэ малшадай ажалшье харюусалгатай. Ниитынгээ адууһа малые тобир тарганаар ондо оруулхын хойноһоо хүн бүхэн ороолдоно. Энээн тухайгаа хоорэлдэжэшье байна. Һаяхан аймагай түб тосхон Орлигто малшадай суглаан боложо, арба һарын дун согсологдобо. Эндэ суглараршад малай ашаг шэмэ ехэдхэхэ, гүрэндэ һү, мяханай зүйл элбэгээр худалдаха тушаа онсо анхарал хандуулаа.

Үнгэрһэн һарануудта аймагай колхозуул нилээд ехэ худэлмэри хэһэн. Түрүү ажахынууд ниитынгээ малай тоо толгойе горитойгоор олошоруулаа. Мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ ехээр худалдадаг болоо. Ажал худэлмэридөө оролдосо үүсхэлээ гарган хандадаг эрхим хүнүүд аймаг дотор мүн лэ олошороо. Жэнэсэлхэдэ, һаалишад Софья Хандакова, Должод Ендопова, Ринчин Сындеев, Намжил Пронтеева, мал адуулагшад Лопсон Убашеев, Халзан Мунконов болон бусад Аха нютагтаа суурхажа, замай залуушад боложо ябана.

Зүблөөндэ хабаадагшад ажалайнгаа һайн талые тэмдэглэхэтээ хамта дутуу дунданууд туһайгаа хөөрэлдэбэ. Энэ талаар ямар юумэн гол анхаралда абтааб гэхэдэ, түрүүшүүлэй дуй дуршэл ажахы бүхэндэ багаар нэбтэрүүлэгдэнэ гэлсээ. Аймаг дотороо замай залуушад боложо, ажал дээрээ жэшээ харуулжа ябаһан хүнүүдэй хэрэглэдэг онол арганууд, дуй дуршэлынь бүгэдын шадабари болгогдожо үшөөл бирагданагүй бишуу. Энээнтэй хамта һүүлэй жэлнүүдтэ ниитын малда үбһэ тэжээл багаар бэлтэжэ абталаг болошонхой.

Эдэ дутагдалнууд харада абтажа, саашанхи зорилгонууд тодорхойлогдоод, зүблөөндэ хабаадаһан түрүүшүүл уялга абаба.

1966 ондо аймагай хонишод түл олоор абаха, 100 эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга, хонин бүриһөө 2,5 килограмм ноӧho хайшалха гэлсэбэ.

Ахын малшад энээнһээ хойшоохи үедэ худэлмэрэй тодорхойлоод байхадаа, гэрэнээ саг болзор соонь бэлдүүлхын, КПСС-эй XXIII съездые ажалай бэлэгээр угтахыа хойноһоо шанглар тэмсэнэ.

Ц. ЦЫБЕНОВ,
худөө бэлэгшэ.

ТҮГЭС БОЛОХО

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Манай колхозой механизаторнууд түрэл партиингаа XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байнхай. Һаяхан механизаторнуудай суглаан боложо, тэдэнэр үбэлэй үедэ хэхэ ажал тухайгаа тодорхойгоор хэлсэбэ.

Трактор заһабарилгые гараха оной февралиин 1 болотор дүүргэхэ юм. Мунөө Зэлтэрэй отделениин механизаторнууд (бригадирынь А. И. Жаркой) тракторнуудаа түрүүшын ээлжээндэ оруулаад, центральна мастерской соо заһабарилжа байна. Хэдэн трактор заһабарилгаһаа гараа. Эндэхи декабриин 5 болотор бүхы тракторнуудаа заһабарилжа дүүргэхэ.

Тарилгын бусад машина зэмсэгүүд отделени бүхэн дээрээ заһабарилагдаха, энэ худэлмэри февралиин 23 болотор дүүргэгдэхэ юм. Тиигэжэ манай колхозой механизаторнууд съездын нэгдэлтэй хамаг техникээ заһабарилжа абаха хүсэлтэй. Мүн ерэхэ жэлдэ тарилга хэгдэхэ үрэнэ хүрэнэ сэбэрлэгдэжэ байна. Декабриин 15 болотор үрэнэн йнгоо 15 мянган центнер таряае бүлгыень тарилгын шанарта хүргэжэ абахабди.

Б. ЛАБАРОВ,
Зэдын «Мир» колхозой парткомой секретарь.

Үбэлэй үедэ һү ехээр һаахын түлөө мүрысөөн

АРАЙХАН АМЯА ДҮНГЭНЭ

Галбайн фермэдэ үүлтэр һайнтай үнеэд харуулһалагдадаг. Тиимэ үнеэдэнээ һү ехээр абтангүй яахань һэм! Ердань ёнотойл хүнэгөөр дүүрэн һүн һаагдана гэжэ дуулдагша бэлэй. Малынь һайнаар харуулһалагдадаг, һаалишад ооһэдөөшье ороолдожо ажаллалаг байгаа бээ.

Теэд мунөө... мунөө жэлдэ галбайнхид юундэ гээгдэжэ ябанаб? Арба һарын дун гаргажа харахада, энэ фермын үнеэдһээ тус бүриннь 1180 литр һүн һаагдаһан байна. Энэмнай ехэ һүн гэшэ гү? Үгы, ехэ бэшэ. Племенной үнеэдһээ арба һара ютор эны шэнэн һүн һаагдаа гэхэдэ хэншье үнэнньхэгүй ха юм. Теэд миил юрын үнеэдһээ ооһэдһээ ушөө дээдүүр һүн һаагдана! Жишээлхэдэ, Восточные Степы колхозой Галбайн фермэгэй аргаар сагбайнг Сагалаев-Нуурай фермыгэй үнеэд бүриһөө 1300 литр һү һаагдаа.

Мунөө үбэлэй сэнэ орооб байхада Галбайн фермын үүлтэрэй үнеэдһээ хэды һүн һаагдана хаб! Тоо бирагүй. Фермын үнеэдһээ туна аэргээр үдэртөө толгой бүриһөөнь хоёр литр хүрэхэгэй хүрэхэгүй һүн һаагдана бишуу. Тус фермэдэ үбһэ тэжээл яаха биш. Хэрбээ һайнаар бүйлуулаа, арьбалаа үнеэдтэ үгөө һаа, мунөө үбэл бардам хүрэхэ байха. Теэд энэ тэжээлынь хайша хэрэгтэй гаргашалагдана. Үдэртөө нэгэ үнеэндэ 15—20 килограмм силос, 4 килограмм үбһэн үгтэхэ гэһэн рационтой. Һаамхай үнеэдтэ шэмэтэ тэжээлынь багадана. Үбһэншье баһал бага. Нэгэ үнеэндэ үгтэхэ тэжээлэйнь шанарые харахада, ороёдоол 5—6 тэжээлэй единицэ болоно. Племенной үнеэдтэ адыхэн тэжээлэй единицэ хоёл үгэжэ байхада, хаанаһаа ехэ һүн һаагдахаб даа Малынь арайхан амяа дүнгөөл байна бэшэ гү?

Бээр тэмэ үүлтэртэ үнеэдһээ 7—8 килограмм гэхэ гү, али арбан килограмм һү һаахада адагынь 9—10 тэжээлэй единицэ хэгдэтэй ха юм. Тиимэһээ һү ехээр һаахын тулада энэ фермынхид һаамхай үнеэдтэ һолоомо ехээр буйлуулан эдюулдэхэ байгаа. Теэд һолоомо хэршээд, гидролизно аргаар эдеэхэ худэлмэри энэ хэгдэнэгүй. Колхозой баһа фермэнүүдтэ малай үбэлжэлгын үеһөө инмэ арга хэрэглэгдэжэ байхада, галбайнхид шэмээ анирүгүй һуулсана. Үнеэдтэ шэмэтэ тэжээл багаар эдюулдэг, гидролизно аргаар һолоомо эдеэхэ худэлмэри ябуулагдагүй тэрэнээ энэхэ гээгдэжэ ябана. Тиигээд үнеэн бүриһөө арайхан хөёр литр һү һаана бишуу.

Тиихэдэ ажал худэлмэри хаарань ойноошье дутагдалнууд бии. Һүүлэй үедэ энэхи фермэдэ 35 тугал абтаһан. Тугаллаһан үнеэд түрүүшын үдэрһөө эхилэн һайнаар харуулһалагдаха аал, үдэртөө ороёдоол хөёр дахин һаагдажа байнхай. Колхозой главна зоотехник нүхэр Харгаева тугаллаһан үнеэдые гурба-түрбэ дахин һааха гэжэ хэлэнэн, заһаншье юм. Теэд фермэ дээрэнь ажалай гурим муугаар сахигдадаг-һаа боложо, энэ шухала хэрэг гоогдоногүй. Түрэхэ үнеэд һайнаар бэлэдхэгдэжэ тугаллуулагданагүй, тэдэндэ тусгаар зоотехническэ харуулһан эмхитхэгдэнэгүй. Тэрэнһөө гадна, үбэлэй хүйтэнэй ороод байхада, һаамхай үнеэдтэ уһа бүлеэдхэжэ хуулганагүй. Фермые даагша нүхэр Мурзунов эдэ бүгэдые мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжэ абадагтүйнь гайхалтай. Колхозойнгоо үүлтэртэ фермэ дээрэ ажалайнь мууса эмхидхэгдэжэ байхада хүтэлбэрилгэдэнь юу болоно хаб? Ингэжэ тэдэнэрһөө асуугдахаар болоо.

Д. ЯНДАНОВ.

Түнхэн.

...бор» заводой коллектив партиин XXIII съездын хүн...ай вахтада жагсаад, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар ...лгээ. Гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ үйлэд...ууулэй ехэ хубита бии. Тэдэнэй нэгэн, даабаряа холо ...ргэдэг, коммунис ажалай ударник Леонид Красиков ...рэ харуулагдана. П. БУРМАКИНАЙ фото.

...ЖААЛ НҮХЭД ХҮНДЭТЭЙ

...сагта мал ...таатай ...а Арбө...түбхинөө...таламнь ...тарянай ...нахэй, ба...гэгүүрнь ...да та...та, тохо...нуугаарнь ...нхан гор...н, һайхан ...дүлдэг. ...партсъез...тэ колхо...ан тарга...рмэ жэл ...радаг. ...тэндэ ...ралуу мал шахагдажа байнхай. Нанжаалаа колхозник Василий Павлович Лизунов оорынгоо нүхэр Павел Ивакинтай ехэл таараха худэлдэг. Нэгэнэйнгээ малаа адуулхада, нүгөөдэнь үбһэ тэжээлээ бэлдэжэ, бэйра байдалаа дулаалдаг гуримтай. Зунай үедэ залуу малаа зүбөөр хоолдуулжа, ургасатай һайн погоондо болгожэ, туталнуудынь һайса тарганаа, тоодонуудные болоо.

Һүүлэй һарада шэгжэлуу мал нэмэ үзэхэдэ, толгой бүриннь шэгнүүр 940 граммаар дээшэлэн байгаа.

— Эдэ шахамалнуудай ерэхэ жэлэй түрүүшын кварталда тушаагдахаар харагдана. Тэрэ болотор һайсахан тарганаа хүсэлэнтэйбди, — гээд Василий Павлович зугаална. Болохоёо байгаа партиин XXIII съездын хүндэлэлдэ хубита бэлэгээ бэлдэжэ байһан эдэ малшад нютаг дээрээ магтуулдаг болоһоор үнинэй.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Загарай.

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ талаар худэлмэриин түсэбэй ёноор Советскэ Союзһаа эдэлжэтэ ябуулагша-ракетэнүүд Номгон далайн районо руу табигдаба.

Табилгын үедэ бүхы оньһо түхеэрэлгэнүүд гэмгүй һайнаар худэлөө, ракетэнүүд мүн лэ һайнаар ниндээ. Һүүлшынхинь урда тээхи шагын македуу ехэ мэргэнээр ошохэ газартаа хүрэжэ унаа.

Тиимэ болохолоороо, түүргэдэхээр харалагдаһан туршалгын программа амжалтатайгаар дүүргэгдэнэн байна.

Номгон далайн 40 миль радиустай, хойто широтагай 35 градус 05 минута, зүүн долготагай 175 градус 43 минута центртэй райондо орожо болохогүй гэжэ энэ оной октябриин 31-дэ сонсохогдоо һэн. Мунөө 1965 оной ноябриин 25-һаа энэ район соогуур талайда тамдрхада, самолёдуудай ниндэхэхэ хамаагүй болоо гэжэ мэдуулхээр ТАСС түлөөлэгдэбэ.

Замбуулинай дайдые саашадань шэнжэлхэ научна программын үргэдхэгдэжэ байһалтай дашарамдуулагдан, Советскэ Союзһаа 1965 оной ноябриин 25-һаа декабриин 25 хүрэтэр Номгон далайн түбэй район руу ябуулагша-ракетэнүүд табигдаха байна. Тэрэнэй центр урда широтагай 0 градус 5 минута, баруун долготагай 163 градус 45 минута координатай, далайн 40 миль радиустай байха.

Аюулгүй ябадал хангахын тулада нютагай сагаар суудхын хөёрдохи хахадта 12 часаа 24 час хүртэлэ энэ райондо суднануудай орохогүй, самолёдуудай ниндэхэгүй тухай зохихо органуудта заабари үгэхыень Номгон далайн уһанай болон агаарай зам хэрэглэдэг бусад оронуудай правительствануудые Советскэ правительство гүйна гэжэ мэдуулхээр ТАСС түлөөлэгдэбэ.

СОВЕТ-КУБЫН ХЭЛСЭЭНДЭ ГАР ТАБИЛГА

Экономическа болон техническэ талаар харилсаа холбоо саашадань үргэдхэхэ тухай совет-кубын хэлсээндэ ноябрлин 23-да Москвада гар табигдаа.

Советскэ талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Новиков, Кубын талаһаа Кубын Республикын Революционно правительствын премьер-министрэй орлогшо, Революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр Рауль Кастро Рус хэлсээндэ гар табяа.

Советскэ талаһаа Л. И. Брежнев, А. Н. Кириленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, бусад тусхай тушаалта хүнүүд; Кубын талаһаа Рауль Кастро Рус түрүүтэй Кубын Республикын делегаци, Кубын Республикаһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Карлос Оливарес Санчес, бусад тусхай тушаалта хүнүүд гар табилгын үедэ байлсаа.

КИНЕМАТОГРАФИСТНУУДАЙ СЪЕЗД

МОСКВА, ноябриин 24. (ТАСС). СССР-эй Кинематографистнуудай нэгэдэхи съезд мунөөдэр Кремлиин театр соо худэлмэрээ үргэлжэлүүлэ. Союзай устав тухай СССР-эй кинематографиин худэлмэрилэгшэдэй союзай эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо А. В. Караганов элидхэл хэ.

ХАНИ ХАЛУУН ОРШОН БАЙДАЛДА

КПСС-эй Центральна Комитет, Советскэ правительство ноябриин 23-да Кремлиин Ехэ ордон соо обед хэжэ, Кубын Коммунис партиин ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, секретарь, Кубын Республикын Революционно правительствын премьер-министрэй орлогшо, Революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр нүхэр Рауль Кастро Русые хүндэлөө.

Кубын Республикын делегациин гэшүүд, Кубын Республикаһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Карлос Оливарес Санчес, бусад тусхай тушаалта хүнүүд нүхэр Рауль Кастро Рустай хамта обед дээрэ байлсаа.

Советскэ талаһаа нүхэд Л. И. Брежнев, А. Н. Кириленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, бусад тусхай тушаалта хүнүүд обед дээрэ байлаа.

ЭРИЛТЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР ҮНГЭР

СЭЛЭНГЭ мүрэнэй адагай. Байгалай урда эрьеын райондо промышленна угаа эхэ барилганууд бодхогдожо байнхай. Кабанскын аймаг Буряад ороной экономическа шухала районуудай нэгэн боложо байна.

Промышленна предприятинуудые юрэ тоолоходошье, Кабанскын аймагай саашадаа бүри ехээр хүргэжхэ байhые харуулжа үгэнэ. Дэлхэй дээрэхи тон томо Сэлэнгын целлюлозно-картонно комбинат баригдажа байнхай. Тимлюгэй цемент-шиферэй завод, Тимлюгэй ТЭЦ, Байгалай модо бүүлгадаг бааза, Брянскын түмэр-бетон зүйлнүүдэй завод болон бусад эндэ хүдэлжэ байдаг. Жэл ерэхэ тудам промышленностьда хүдэлдэг зонон тоо олон боложол байдаг. Тиимэhээ хүдөө ажахын продуктнуудай талаар хэрэглэмжын дээшэлжэ байнаниинь мэдэгдэдэг болонхой. Хүдэлмэришэд болон барилгашадые hү, мяха болон талха тарыагаар хангаха асуудалнууд районой колхоз, совхозуудай үмэнэ хурсаар табигдана. Аймагай хүдөө ажахын хүргэлтэ промышленностиин түргэнөөр хүргэлтэhөө гээгдэхэгүй зэргэтэй.

Энэ зорилгоор бүхы дүрбэн совхоз тусхай мэргэжэлдэ оронхой, мүн ажахы дотор гус тус налбаринуудынь баhал мэргэжүүлэгдэнэ. Жэшээнь, Шергинскэ совхоз гахайн мяха, hү, Кабанскын совхоз нугаhанай мяха, hү, үндэгэ, Оймороой совхоз гахайн мяха, hү, үндэгэ, Байгалай совхоз hү болон үхэрэй мяха абаха мэргэжэлтэй боложо байнхай. Аймагай дүрбэн колхоз загаhанай агнуури эрхилдэг.

Тиимэ болохоороо, Кабанскын аймаг промышленность болон хүдөө ажахые эрхилдэг байна гээшэ. Энэ нэгэн экономическа район политическэ нэгэ хүтэлбэритэй hаяхан лэ болоhон байна. Районой партийна организаци хүдөөгэй болон промышленна хоёр комитедтэй, хоёр бюротой байгаа. Районой коммунистнуудай хүсэн иигэжэ таhаранги байгаа бшуу. Эндэ алдуу эндүү жэлэй урда тээ, КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй hүүлээр заhагдажа, район дотор нэгэ партийна организаци байгуулагдаа hэн. Хүсэеэ нэгэдүүлхын, районой экономико болон культурые хүргөөхэ талаар партийна хүтэлбэриин ленинскэ гол ёhонуудые бэелүүлхэ, совет хүнние—коммунизм байгуулагшые хүмүүжүүлхэ талаар энэ үе соо Кабанскын партийна организаци ехэ хүдэлмэри хээ.

Баяхан үнгэрhэн Кабанскын XXX районно партийна организациин конференциин дүнгүүдhээ нимэ тобшолол хэжэ боломоор байна. Районой партийна организаци промышленна предприятинуудай, транспортын, барилгын, совхоз, колхозуудай ажалшадые КПСС-эй ЦК-гай мартын, сентябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ элсүүлдэг хүсэн боложошадаа. Энээн тухай районо комитедэй тоосоото элидхэл гэршэлжэ үгэнэ. Энэ элидхэлые партийн райкомой секретарь нүхэр Титов конференци дээрээ хэhэн байгаа. Үйлэдбэриин программые бэелүүлгэдэ ажалшадай зохёон байгуулхыг эдэбхи хэшээлые залан шэглүүлхэ зуураа. КПСС-эй райком хадаа районой промышленностиин арба hарынгаа түсэбые 101 процент дүүргэхэ ябадал хангажа шадаhан байна.

Капитальна барилгын, шэнэ предприятинуудые ашаглалгада үгэлгын талаар мүн лэ зарим амжалтанууд туйлагдаа гээд элидхэлшэ үргэлжэлүүлэн хэлээ. Районой барилгын организацинууд барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин арба hарын түсэбые 107 процент дүүргээ. түсэбhөө гадуур 589 мянган түхэриг капитальна барилгада зорюулаа. Барилгануудга ажалай бүтээсэ 6.4 процентээр дээшэлhэн байна. Гурбан кварталай турша соо район дотор 14 промышленна томо предприяти ашаглалгада үгтөө.

Хүдөө ажахыда горитой хүдэлмэри хэгдээ. Сагай уларилай таарууүй байгаашье hаань, район дотор 5000 центнер орооhо тарыан, 24 мянган центнер хартаабха 1964 онойхидо орходоо ехээр абтаhан байна. Таряа тушаалгаар гурбан түсэб, хартаабха худалдаха түсэб 129 процент дүүргэгдээ. Совхозууд үрэнэеэ хаагаа, малай тэжээлдэ 150 мянган центнер таряа нөөсэлhэн байна. Мал ажалай продуктнуудые худалдаха гурбан кварталайнгаа түсэбые ажахынууд муу бэшээр дүүргээ. Конференциин нээгдэхэ үеэр hү худалдаха жэлэй түсэб дүүргэгдэhэн байна. Кабанскын совхоз бүхы түхэлэй продукцяар жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ.

Ажахынуудые тусхай мэргэжэлдэ оруулга hайн үрэ үгэhэн байна. 1965 ондо амидын шэгнүүрээр мяха худалдалга 1963 онойхитой сасуулбал, 138 процентээр, тэрэ тоодо гахайн мяха—229,2 процентээр, нугаhанай—300 шахуу процентээр, hү—131,7 процентээр, үндэгэ — 105 процентээр нэмээ.

Парти, правительствын баталан абаhан экономическа урмашуулгын хэмжээнүүд, ажахынуудта экономическа хүдэлмэриин зарим зэргээр hайжаруулга мүнөө жэлдэ бүхы район дотор совхозуудай хүдэлмэриин ашаг ехэтэй байлгые хангаха арга КПСС-эй райкомдо олгоо. Оймороой, Шергинскэ, Кабанскын совхозууд даб дээрэхи мэдээнэй ёноор энэ жэлые 95,5 мянган түхэриг ашаг олзотойгоор дүүргэхэ байна. Гансахан лэ Байгалай совхоз энэ жэлые 84,2 мянган түхэриг гарзатайгаар дүүргэхэ болоно. Тиимэhээ, совхозуудай ашаг олзо бүхы район дотор абажа үзэбэл 11,3 мянган түхэриг болохо байна.

Промышленна үйлэдбэриин болон барилгын экономикын асуудалда райком мүн лэ горитой анхарал хандуулна. Энэ анхаралынь КПСС-эй сентябриин Пленумhэе хойшо бүри дээшэлhэн байна юм. Промышленна предприятинуудта, барилгын управлениинуудтэ экономическа шэнжэлэлгэ хэхэ 17 бюро байгуулагдаад, хүдэлнэ, партийн райкомой дэргэдэ технико-экономическа совет бии. Олониитын хүсөөр хүдэлдэг эдэ бюронууд болон совет ехэ хүдэлмэри хэнэ. Эдэ бүгэдын ашаар ашаг ехэтэй предприятинуудай тоодо гарзатадаг предприятинууд орожо эхилээ.

Эдэ болон бусад зарим амжалтануудай манай горитой дутуунуудые далдалха, hанаа амарха ябадал гаргаха ёhогүй гээд нүхэр Титов тэмдэглээ. Хэhэн юумэнай үшөөл бага, имагтал ехэ хүдэлмэриин эхин боложо үгэнэ.

Эдэ дутуунууд ямар бэ гэхэдэ, зарим районой промышленна предприятинууд, барилганууд түсэбтэ даалгабринуудаа дүүргэнэгүй. Продукци бүхы дээрэнь гаргаха арба hарынгаа түсэбые Кабанскын загаhанай завод, Брянскын түмэр-бетон зүйлнүүдэй завод, Клюевскэ леспромхоз дүүргээгүй.

Предприятинуудай барилгануудай хүдэлмэридэ голодоhон гаргагдана. Жэшээнь, Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой шифернэ цехтэ гансахан лэ октябрь hарада голодоhо гаргалга 10 процент болоhон байха юм. «Бурятцелинстройн» барилгын участок Кударагай хилээмэнэй заводые ашаглалгада үгөө. Тэрэнь недели болоод заhабарилгада хаагдаhан байна.

Районой хүдөө ажахые хүргөөлгэдэ үшөө олон дутуунууд бии. Энээнhээ боложо, бии байhан арга боломжонууд үшөөл дутамагаар хэрэглэгдэнэ.

Ажалшадые культурно-ажаhуудалай талаар хангалгада хүдөөдэ болон хүдэлмэришэнэй тосхонуудта хүдалдаа наймаа эмхидхэлгэдэ олон дутуунууд бии.

Районно партийна конференциин делегадууд районно комитедэй тоосоото элидхэлые эрилтэ ехэтэйгээр hайнаар зүбшэн хэлсээ. Шиидхэгдээгүй зорилгонуудта, дутуу дундануудые хурсаар, зүбөөр шүүмжэлгэдэ. КПСС-эй ЦК-гай мартын болон сентябриин Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые эрхимээр дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа, арга боломжонуудаа элсүүлгэдэ гол анхарал хандуулагдаhан байна.

Партийна эхин организациннуудые бэхижүүлгэ, тэдэнэй дайшалхы шадабариие дээшэлүүлгэ, үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудай түрүү үүргые хангалга, совхоз, колхозуудта, предприятинууд болон барилгануудта партийна нүлөө шангадхалга—эдэ бүгэдэ конференци дээрэ олон делегадуудай хэлэhэн үгэнүүдэй гол темэнь болоно. Жэшээлхэдэ, барилгын организациннуудта, илангаяа хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, инженер, технигүүдэй дунда коммунистнууд үсөөн гэжэ тэмдэглэгдэhэн байха юм. Барилгануудай партийна организациннуудай 379 коммунистын 326-ниинь барилганууд дээрэ сэхэ хүдэлдэг. үлдэгшэнь хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилагшэд болоно.

— Мастернуудай 90 процентнь партийна бэшэ хүнүүд, цехүүдэй начальнигууд, заводой директоршье КПСС-эй гэшүүд бэшэ юм — гээд конференциин делегат, Сэлэнгын ЦКК-гай парткомой секретарь нүхэр **Бояркин** мэдүүлээ. — Олон түрүү хүнүүдые партида абаагүй байhамнай манай хүдэлмэриин дутагдал болоно гээшэ. Тэдэнэр ажал хэрэгээ hайн мэдэдэгшье hаа, партида ороогүй байхадаа, политическэ талаараа урганагүй. Энэ үшарые бидэнэр заhахабди. Түрүүшүүлые партийн гэшүүндэ абахын гулада тэдэнэй дунда партийна эхин организаци хүдэлмэри хэдэг болоо. Мүн хүтэлбэрилэгшэдэй марксистско-ленинска hуралсалда ехэ анхарал хандуулдаг болообди ЦКК-гай барилга дээрэ хүтэлбэрилэгшэдэй кадрнуудые шэлэн абаха хэрэгтэ КПСС-эй райком эрилтэ багатайгаар хандаа гэжэ нүхэр Бояркин шүүмжэлэл хэhэн байна.

Ойморой совхозой партийна организациин. бүхы ажалшадай хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, энэ ажахын парткомои секретарь делегат нүхэр **Баженов** КПСС-эй райкомые, тэрэнэй таhагүүдые шүүмжэлhэн байна. Инструкторнуудай хүдэлмэриин онол аргые хүбилгаха хэрэгтэй гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Партийна эхин организациннуудта бодото hайнар туhалхын орондо, райкомой инструкторнууд элидхэлдэ бэлэдхэхын тулада тоо мэдээнүүдыел суглуулдаг.

Үйлэдбэриие түсэблэхэ асуудалнуудта багаар анхарал табидаг байгаа гэжэ КПСС-эй райкомые. тэрэнэй секретарьнуудые Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой директор делегат нүхэр **Алемовский** шүүмжэлээ.

Ажалшадай дунда хэгдэдэг ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай делегат нүхэр **Курчатов** (Мысовая станциин депоhоо) конференци дээрэ хөөрөө.

Залуушуулай, hурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэхэ гээшэ партийна организациннуудай ажал ябуулгын тон шухала hалбари болоно гээд делегат нүхэр **Сутурин** мэдүүлээ. Эдир залуу, hурагшадай ябажа байха үеhөөнь эхилэн үхибүүдые зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй. Партийна организациннууд энэ асуудалай хэрэгэй хажуу тээ байха ёhогүй. Зарим түрэлхид үхибүүдэйнгээ hургуулидаа, мүн гэртээ эхи замгүй байhанда хамаагүйгөөр хандадаг. Тинхэдэ партийна организациннууд түрэлхид-коммунистнуудташье энэнэй түлөө эрилтэ хэдэггүй. Тэрээнhээ уламжалан Кабанскда зарим коммунистнуудайшье үхибүүдэй тоомоо таhардаг ушар бии. Мүн иимэ жэшээнүүд Посольскдо үзэгдэнэ.

Комсомолые партийн зүгhөө хүтэлбэрилгые шангадхаха хэрэгтэ делегат нүхэр Сы[illegible] Бояркин шүүмжэлэл хэhэн байна.

Ойморой совхозой партийна организациин. бүхы ажалшадай хүдэлмэриин онол аргые хүбилгаха хэрэгтэй гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Партийна эхин организациннуудта бодото hайнар туhалхын орондо, райкомой инструкторнууд элидхэлдэ бэлэдхэхын тулада тоо мэдээнүүдыел суглуулдаг.

Үйлэдбэриие түсэблэхэ асуудалнуудта багаар анхарал табидаг байгаа гэжэ КПСС-эй райкомые. тэрэнэй секретарьнуудые Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой директор делегат нүхэр **Алемовский** шүүмжэлээ.

Ажалшадай дунда хэгдэдэг ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай делегат нүхэр **Курчатов** (Мысовая станциин депоhоо) конференци дээрэ хөөрөө.

Залуушуулай, hурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэхэ гээшэ партийна организациннуудай ажал ябуулгын тон шухала hалбари болоно гээд делегат нүхэр **Сутурин** мэдүүлээ. Эдир залуу, hурагшадай хамаагүйгөөр хандадаг. Тинхэдэ партийна организациннууд түрэлхид-коммунистнуудташье энэнэй түлөө эрилтэ хэдэггүй. Тэрээнhээ уламжалан Кабанскда зарим коммунистнуудайшье үхибүүдэй тоомоо таhардаг ушар бии. Мүн иимэ жэшээнүүд Посольскдо үзэгдэнэ.

Комсомолые партийн зүгhөө хүтэлбэрилгые шангадхаха хэрэгтэ Бояркин шүүмжэлэл хэhэн байна.

Ойморой совхозой партийна организациин. бүхы ажалшадай хүдэлмэриин онол аргые хүбилгаха хэрэгтэй гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Партийна эхин организациннуудта бодото hайнар туhалхын орондо, райкомой инструкторнууд элидхэлдэ бэлэдхэхын тулада тоо мэдээнүүдыел суглуулдаг.

Үйлэдбэриие түсэблэхэ асуудалнуудта багаар анхарал табидаг байгаа гэжэ КПСС-эй райкомые. тэрэнэй секретарьнуудые Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой директор делегат нүхэр **Алемовский** шүүмжэлээ.

Ажалшадай дунда хэгдэдэг ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай делегат нүхэр **Курчатов** (Мысовая станциин депоhоо) конференци дээрэ хөөрөө.

Залуушуулай, hурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэхэ гээшэ партийна организациннуудай ажал ябуулгын тон шухала hалбари болоно гээд делегат нүхэр **Сутурин** мэдүүлээ. Эдир залуу, hурагшадай хамаагүйгөөр хандадаг. Тинхэдэ партийна организациннууд түрэлхид-коммунистнуудташье энэнэй түлөө эрилтэ хэдэггүй. Тэрээнhээ уламжалан Кабанскда зарим коммунистнуудайшье үхибүүдэй тоомоо таhардаг ушар бии. Мүн иимэ жэшээнүүд Посольскдо үзэгдэнэ.

Комсомолые партийн зүгhөө хүтэлбэрилгые шангадхаха хэрэгтэ

Манай урда таб[illegible] ээлжээтэ зорилгоо[illegible] түлөө тэмсэлэй сов[illegible] приятинуудай болон[illegible] нуудай коллектив[illegible] хэгдэдэг, КПСС-эй [illegible] эрхимээр угтахын т[illegible] дай яажа бэлэдхэдэг[illegible] делегат конференци[illegible] рэнгыгээр хөөрөө.

Республиканска орг[illegible] министерствэнүүд [illegible] нууд түшаа горит[illegible] ажаглалтанууд конф[illegible] хэгдэhэн байна. Ка[illegible] рилгын, шэнэ газар[illegible] мүнгэ hомололгын, х[illegible] рификациин асуудал[illegible] бусад асуудалнуудаг[illegible] кын хүдөө ажахын [illegible] түшаа эгээн лэ олон [illegible] ажаглалтанууд хэг[illegible]

КПСС-эй райкомой [illegible] шаа Кабанскын XXX [illegible] тийна конференци [illegible] баталан абаа. Райко[illegible] рине хангалтай[illegible] Райкомой, шалгалы[illegible] шэнэ состав, областн[illegible] конференцидэ опо[illegible] hунгаглаа. Конфе[illegible] ридэ КПСС-эй обко[illegible] гэшүүн **А. У. Хахал[illegible]**

* * *

Эмхидхэлэй пленум[illegible] эй райкомой бюро [illegible] дэхи секретарьяар н[illegible] **тов**, промышленно[illegible] секретарьяар **С. Н. Б[illegible]** таряар нүхэр **В. А. [illegible]** гагдаа.

Т. [illegible]
манай т[illegible]

ПАРТИЙНА НҮЛӨӨ УЛАМ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

hаяхан Улаан-Үдэ городой Железнодорожно районой XVI партийна конференци үнгэргэгдэбэ. Партийна органуудай тоосоон, тэдэниие hүнгалга хадаа партийна организациннууд болон коммунистнуудай ажабайдалай тон харюусалгатай уе мүн. Энэ жэлэй тоосоото hунгалтын суглаан, конференциүүд онсо өөрын шэнжэ шанартай үедэ үнгэргэгдэжэ байна. Промышленностиие хүтэлбэрилгэ hайжаруулха, түсэблэлгэ нарижуулха, экономическа талаарнь промышленна үйлэдбэриие hайнаар үрмашуулха тушаа зүб зам хараалhан партиин ЦК-гай сентябриин Пленумэй шиидхэбэри зүбшэн хэлсэжэ, шудалжа, долоон жэлэй шиидхэхы жэлэй түгэсхэгдэжэ байhан үедэ партийна органуудай тоосоон, hунгалта үнгэргэгдэжэ байна.

Партиин XXIII съездые ажалай амжалтаар угтаха мүрысөөндэ «Теплоприбор», локомотив-вагон заhабарилгын заводой, барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын болон бусад коллективүүд эрхимлэжэ ябана.

Энэ район экономикоёо улам саашадань хүргөөхэ, ехэ амжалта туйлаха арга боломжотой. Тиимэhээ олониитые эмхидхэн ударидажа ябаха, арга боломжнуудые элирүүлэн хэрэглэхэ үүргэтэй районой партийна организациин урда харюусалгатай зорилго табигдана.

Мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмөөр лэ Железнодорожно районой партийна конференци үнгэргэгдэхэ, тэндэ шүүмжэлхы, үнэн сэхэ, партийна хөөрдэлдөөн болохо гэжэ hанамаар байгаа.

Үнэндөө партийна конференци дээрэ ёhотой зүб, партийна үнэн сэхэ, шүүмжэлхы хөөрэлдөөн болоогүй байха юм. Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, партиин райкомой тоосоото элидхэл соо районой партийна организациин хүдэлмэри гүнзэгыгөөр шэнжэлэн харуулагдаагүй, предприяти, барилгын, транспортын нэгэшье партийна организациин ажал ябуулга туша тодорхойгоор тогтожо хэлэгдээгүй. Промышленна предприятинуудай хүтэлбэри hайжаруулха, зүбөөр түсэблэхэ, гол фонднуудые аша туhатайгаар хэрэглэхэ, энэ эрилтэ дүүргэхэ хэрэгтэ партийна организациннуудай, коммунистнуудай үүргэ, харюусалга дээшэлүүлхэ туша элидхэл дотор юуншье дурдагдаагүй байха юм. Ажахы, культурна байгуулалта тухай юрэнхыгөөр, ехээршье хэлэгдээ. Тэд партийна организациннуудта партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэриин хэр зэргээр табигдаhан, ажахын асуудалые шиидхэхэ хэрэгтэ коммунистнуудай үзүүлдэг нүлөө, тэдэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ туша мүртэй юумэ хэлэгдээгүй. Харин энээн туша тогтон хэлээ hаань, бии байhан дутагдалнуудай шалтагаание элидхэлнын hайнаар элирүүлээ hаань, элидхэлшье шүүмжэлхы удхатай байха, үгэ хэлэhэн делегадуудшье районой партийна организациин ажал ябуулгада, өөhэдынгөө хэhэн хүдэлмэридэ шүүмжэлхы ёhоор хандаха байгаа hэн.

Партийна эхин организаци, партийна группа' бүхэнэй дайшалхы байха бүриньь, зүб хараа шугам баримталжа, хүдэлмэреэ hайнаар эмхидхэхэ бүриньь партийна органуудай ажал ябуулга амжалтатай, урагшатай байдаг. Тэд партиин Железнодорожно райком бодото дээрээ партийна эхин организациин, группануудай хүдэлмэреэр hонирхоогүй, хэрэгтэй туhаламжа саг соонь хүргөөгүй байгаа гэжэ конференци дээрэ элирүүлэгдэбэ. Тиимэhээ зарим партийна организациннуудай эмхидхэлэй,политическэ хүдэлмэреэ hүүлэй үедэ hуларуулhаниинь гайхалтай бэшэ.

ТЭЦ-эй партийна организаци энээнэ жэшээ боложо үгэнэ. Арга боломжөө hайнаар элирүүлэн хэрэгтэдэг, социалис мүрысөөндэ эрхимлэдэг, hайн амжалта туйладаг байhаараа тус предприяти коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртөө hэн. Теэд энэ коллектив hүүлэй үедэ гээгдэлдэ ороhон юм. Иимэ байдалай шалтагаан юуб гэхэдэ, партийна организациин хүдэлмэри. hуларуулагдаhан, үйлэдбэриин ажал хэрэгтэ үзүүлдэг нүлөөнь бага болоhон байгаа. Гурба hарын туршада партийна суглаан үнгэргэгдөөгүй, профсоюзай, комсомолой организаци муугаар хүдэлhэн байна. Партиин, комсомолой зэргэдэ залуу түрүү хүдэлмэришэдые шэлэн абаха, хүмүүжүүлхэ хэрэг муугаар эмхидхэгдээ. Теэд партиин райком, тэрэнэй секретарьнар ТЭЦ-эй партийна организацида саг соонь туhаламжа хүргөөгүй байба.

Тоосоото элидхэл соо адэ дутагдалнууд туша халта хэлэгдээ. Ямар шалтагаанhаа иимэ байдал ушарааб гэжэ элидхэлшэ тодоруулаагүй, ёhотой тобшолол хэгдэгүй. Тиимэhээ үгэ хэлэhэн делегадуудшье өөhэдынгөө ажалда шүүмжэлхыгээр хандаагүй, энэ тэрэ юумэ дурдаад лэ үгөөэ хизаарлаа. Партийна ёhоор хөөрэлдэхэ, шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ ушар баримта яhала бии гэжэ тэмдэглэхээр. Районой гурбан предприяти — «Бурятжелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл, тэрэнэй 4-дэхи филиал, хирпиисын завод байгша ороной арба hарын түсэб дүүргээгүй. Зарим предприятинуудта, түсхайлбал, ЛВРЗ, хирпиисын заводуудта үлүү ехэ гаргаша хэгдэнэ, тэдэнэй бүтээдэг продукциин шанар үшөө муу байhаар, объектнуудые ашаглалгада туша аяха болзор удааруулагдана.

Зарим делегадууд нүхэд **Сытов** («Теплоприбор» завод), **Даров** (хүдөө ажахын институт), **Болденов** (41-дэхи hургуули), **Поздеева** (Улаан-Үдэ станци) болон бусад партиин райком партийна организациннуудые муугаар хүтэлбэрилнэ гэжэ тэмдэглэбэшье, партийна шанга шүүмжэлэл конференци дээрэ болөогүй.

Партиин болохоёо байгаа XXIII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ бүхы партиин, совет арадай бэлэдхэжэ байhан мүнөө үедэ коммунистнуудай үүргэ харюусалга, партийна организациннуудай нүлөө дээшэлүүлхэ шухала. ТЭЦ-эй партийна организациин секретарь нүхэр **Нестеруи** үгэ хэлэхэ зуураа, ажахын асуудал шиидхэхэ хэрэгтэ коммунистнуудай нүлөө, эдэбхи үүсхэлынь дээшэлүүлхэ туша юуншье хэлээгүй. ЛВРЗ-гэй парткомой секретариин орлогшо **Тугутов**, локомотивна депогой парторганизациин секретарь **Лесовой** болон бусад мүн лэ иимэрхүүгээр үгэ хэлээ.

Тоосоото элидхэлдэ шүүмжэлхыгээр хандаагүй партиин райком конференци үнгэргэхэ эмхидхэлэй асуудал мүн лэ муугаар шиидхэhэн байгаа. Партийна суглаанууд дээрэ hунгагдаhан олон делегадууд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаагүй.

Железнодорожно районой XVI партийна конференци партиин райкомые, городской, областной партийна конференциин делегадуудые hунгаа.

Эмхидхэлэй түрүүшын пленум дээрэ партиин райкомой секретарьнараар **Н. И. Бизюкин, Л. В. Антонова, Ф. Е. Долбеев** гэгшэд hунгагдаа.

С. БАРДАМОВА, манай корр.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой hаалишан Галина Юзик түрүү ябана. Мүнөө энэ hаалишан КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсожо, жэлэй эсэс болотор үнеэн бүриhөө 2000 литр hү hаахаар шиидэбэ.

Байгша ондо Кабанскын совхозой түрүү шубуушан Серафима Васильевна Филонова аймагай чемпион гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Жэлэй эхинhээ хойшо тэрэ мугаhан бүриhөө 122 үндэгэ абаа.

Ф. СОРОКИНОЙ фотонууд.

Геннадий Иванов Улаан-Удын судна заhабарилгын заводой эрхим заточнигуудай нэгэн юм.
Зураг дээрэ: Г. Иванов станогтоо хүдэлжэ байна.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ТЭРЭ ҮЕЫН КОМСОМОЛШУУД

Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд залуу үетаниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ходоодоо hаналаа табижа, тэдэнэй дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Үржадэр түс заводой термическэ цехэй хүдэлмэришэд намайе урижа, 42-дохи hургуулиин наймадахи «Б» классай пионернүүдтэ городой комсомолой түүхэhэн хөөрэжэ үгэхыемни дурадхаhан байгаа.

Энэ классай 28 hурагшад, пионернүүд декабрь hарада Ленинскэ комсомолой дэргэдэ орохоёо бэлэдхэжэ байhан. Би хэдэхэн минутын туршада Улаан-Удэ городте анха түрүүлэн комсомолой эмхинүүдэй байгуулагдаhан тухай, зэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллажа ябадаг тэрэ сагай эдэбхитэй, үүсхэлшэ комсомол хүбүүд, басагад тухайгаа хөөрэжэ үгэhэн байнаб. Энэнhэн гадна, тэрэ үеын комсомолшуудай суглаа, зүблөөгөө үнгэргэдэг Октябриин революциин клуб тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэхэдэмни, hурагшад ехэтэ hонирхожо, олон асуудалнуудые hуража абаа. Тиихэдэ манай комсомолшууд болон залуушуулай суглардаг энэ клуб 1922 оной декабрь hарада байгуулагдаhан юм.

Иигэжэ бидэнэр—унинэй комсомолшууд ябагшад хөөрэлдее, үүнэлга үнгэргэжэ, залуушуулаа комсомолэй ажабайдалтай танилсуулжа байдагбди.

Н. ЛЕВСКИЙ,
революционно, ажалай алдар сольн клубай гэшүүн.

СОВЕТ ГҮРЭНЭЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКЭ ХҮСЭ[illegible]

Орёо хүшэр хэрэгүүдые сэсан мэргэнээр тайлбарилhан оньhон хошоо үгэнүүд байдаг гэжэ нэгэтэ В. И. Ленин ажаглаа бэлэй. «**Бухы ороноо электрифицацилгые Совет засаг дээрэ нэмэхэдэ, коммунизм болохо**» гээд 1920 оной ноябриин 21-дэ Москвагай губерниин партийна конференциин ендэр дээрэhээ Владимир Ильичэй анха түрүүн хэлэhэн гайхамшаг заабариие энэ дурдалтай.

Партиин вожль Москвагай большевигүүдэй конференци дээрэ иигэжэ хэлэhэн байна: «Россие урданайхиhаань үлүү hайн оньhого техникэдэ оруулаагүй hаа, арадай ажахые hэргэн хүргөөхэ тухай, коммунизм тухай хэлэhэнэйшье хэрэггүй. Бухы ороноо электрификацилгые Совет засаг дээрэ нэмэхэдэ, коммунизм болохо. Юуб гэхэдэ, электрификацилгагүйгөөр промышленностиие дэбжээхын аргагүй».

Агуу Ленинэй энэ заабариие партимнай хэзээ бүхэнэ хүтэлбэри болгодог, мүнөөшье коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури табижа эхилээд байhалаа тиигэнэ.

Коммунис обществын экономико байгуулгын түлхисэ болоhон электрификацилгын хэрэг аралай ажахын бухы hалбаринуудай хүргэлтэдэ, мүнөөнэй техническэ дэбжэлтэ бэелүүлгэдэ түрүү үүргэ дүүргэнэ гээд партиин XXII съездын баталан абаhан Программ дотор хэлэгдэнэ. Электрификациин энэ үүргые КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленум шиидхэбэринүүд дотороо дахин тэмдэглэhэн байна.

Манай ороо агуу Ленинэй захяае дүүргэн, үнгэрэгшэ 45 жэлэй туршада ехэхэн зам гаталаа!

1921 ондо, Ленинэй ГОЭЛРО-гой түсэбые бэелүүлжэ эхилhэн түрүүшын жэлдэ, дүи хамтадаа 520 миллион киловатт-час электрын эльшэ хүсэн гаргаглаhан юм. Энэнь мүнөө жэлдэ үйлэдбэрилэгдэhэнhөө 979 дахин бага. Октябриин революциин hүүлээр 12 жэлэй үнгэрhэн хойношье, 1929 ондо, манай ороо дэлхэй дээрэхи эльшэ хүсэнэй хоёр процентhээ доошохониие, США 41 процент шахууе үйлэдбэрилhэн байhаь. 1963 ондо СССР 14,2 процент, США 36,7 процент, Англи, Франци, ФРГ хамта дээрээ 14,3 процент электрын эльшэ хүсэ үйлэдбэрилhэн байха юм.

Иигээд ерэхэлээрээ Холбоото Штадуудта кризисэй жэлнүүдэ ниитэ промышленна үйлэдбэриин доошолбошье, электрын эльшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ урганаhан болоно.

Түсэбтэ долоон жэлэй туршада манай арад ороондо электрификацилгын туухэдэ гайхамшаг хуудаhа бэшэнхэй. Электрын эльшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ хоёр дахин үлүүтэйгээр дээшэлhэн байха юм. Энэ үе соо энергетическэ баазын хэр хурданаар хүргөөгдэhые иимэ тоонууд гэршэлнэ: 1963, 1964 онуудта Советскэ Союз дотор 10 миллион киловатт хүсэтэй шэнэ электростанциннууд ашаглалгада оруулагдаhан байна. Энээхэн нэгэ жэлэй ургалга 10—15 жэлэй саана ГОЭЛРО-гой түсэбөөр хараалагдаhанhаа зургаа дахин шахуу ехэ болоно.

Байгша оной эхээр СССР-эй электростанциннуудай ниитэ хүсэн 103,5 миллион киловатт болоhон. Долоон жэлэй hүүлшын жэлдэ энэ тоо үшөө 10 миллион үлүүтэйгээр дээшэлхэ юм.

Электрын ехэ эльшэ хүсэ дамжуулаг шэжэм утаhануудай утань мүн лэ иимэ түргөөр нэмэжэ байнхай. Арба гаран киловольт напряженитэй утаhануудай утань байгша оной январиин 1-нэй үеэр 700 мянган километр болоhон байгаа. Тиигэжэ Советскэ Союзай европейскэ хубиин хүсэ ехэтэ нэгэдхэмэл энергосистемэ байгуулха, тэрэшэлэн Баруун Сибириин ба бусад шухала экономическа районнуудай электростанциннуудые нэгэ дүхэриггэй холбохо арга олгонхой.

Түсэбтэ долоон жэлэй туршада 115 томо электростанци ашаглалгада оруулагдаhан байна. Змиевскэ, Березовско, Зеинскэ, Тбилисиин, Прибалтикын, Новочеркасска ба бусад станциннууд тэлэнэй тоодо ороосоно. Дэлхэйдахи эгээн томо — Ангара дээрэхи Братска ГЭС, Кама дээрэхи Воткинско, Днепр дээрэхи Днепродзержинскэ, Киевскэ, Иртыш дээрэхи Бухтарминска болон бусад хэдэн гидростанциннууд ашаглалгада оруулагданхай.

Манай орон доторхи энергетическэ бариитын далайсые иимэ баримтаар жэшээлжэ болоно. Мүнөө Советскэ Союз дотор хамта дээрээ 29 миллион киловатт хүсэтэй 26 томо гидростанци баригдажа байна. Энэмнай промышленна талаараа хүргэнги орон байhан Италиин бухы электростанциннуудай хүсэнhөө нэгэ хахад дахин шахуугаар ехэ болоно. Юуб гэхэдэ, түсэбтэ долоон жэлэй туршада энергетическэ хүсэнүүдэй ниитэ ургалтада гидростанциннуудай удельна хэмжээн 20 гаран процентнь болоhон байна бшуу.

Ашаглалгада оруулагдаhан шэнэ станциннуудай энергетическэ хүсые нэмээhэнэй, иимэ барилгада индустриальна арга үргэнөөр нэвтэрүүлhэнэй, хабсармал-бетон хэрэглэhэнэй ашаар, капитальна hомололгын удельна хэмжээн нилээд хороолоhон байха. Хэрбээ 1953—58 онуудта тепловой станциннууд дээрэ нэгэ киловатт хүсэнэй дунда зэргын удельна үнэ сан (барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хараада абалаан) 150 түхэриг байгаа hаань, 1959—1965 онуудта 140 түхэриггэ ороторөө хороhон байна.

Эсэгэ оронойнгоо энергетикые техническэ талаарнь дэбжүүлхын тула манай эрдэмтэд, инженернүүд, хүдэлмэришэд ехэ юумэ хээ. Жэшээнь, түсэбтэ долоон жэлэй туршада тепловой электростанциннуудта үүралай хүсэ өхэтэ параметрнууд ашаглагша. арьбалалга ехэтэй, удельна үнэ

ДАКЦИДА ЕРЭҺЭН ЭШЭГҮҮД

ЫЕ нэгэ классань ш hуулгангүй, тэ- аар hургажа, тү- ой, ажалда ду- Үмүүжүүлхэ гээшэ багшанарай нангин ло. Энэ зорилгоёо магай Потанинска улиин багшанарай лаэл урагшатай бэе-

ИДХЭГДЭХЭ ҺОТОЙ ҮУДАЛ

на.
хэрэгтэ бүхы эмхи олониитын. түрэл- шухала. Энэ та- ургуулида гайхалтай ар тохёолдоҺониинь Шанага, Хонхоло тос- ин hургуули дуургэ- саашаа Потанин- ургуулида hуралсана. да интернадай бай- хэрэгтэй юм. Энээ- ай совхоз барижа ай, юуб гэхэдэ, Ша- ын hурагшад булта эмэриншэдэй үхибүүд. —3 жэлэй турша лаанууд дээрэ hур- ицин зүгhөө табиг- дхэгдээгүй байhаар. ой директор байhан тон хайхарамжагүй- ор хандадаг байhан. гуулиhаа 14 модоной одог Хонхолын үхи- Шанага, Потанин айлаар байрладаг, багшанарай хараа- ынгөө дураар ябана олонхи hурагшад автобусоор. удэр бүри ерэжэ, гэртээ буса- Ниихэлээрээ 12—13 часта хэшээлээ дуургээд, үдэшын 8 час болотор эдэ үхибүүд Потанин тосхоной магазин, чайнануудаар зайжа автобус хүлеэдэг. Хэзээ эдэ hурагшад номоо үзэхэ болоноб?! Гадна дура зоргоороо сагаа үнгэргэнэ ха юм. Хоёр халаанда хүдэлдэг hургуули байрагүй дээрэhээ эдэ hурагшадтай ямаршье хүдэлмэри ябуулха аргагүй. Эдэ бүгэдэ дээрэhээ хэшээллээ хожомдохо, бэлдэнгүй ерэхэ, муу hураха ябадал олошордогынь мэдээжэ. Эдэ hурагшадай олониинь 1 четвертиие муу сэгнэлтэтэйгээр дуургээ. hүүлэй үедэ 4 hурагшад hургуулидаа огто ерэхээ болишоо байна. Эдэ hурагшадай түрэлхид Б-Н. Будаев, М. С. Сукнев, Б. Данзанов гэгшэд энээндэ баhал зэмэтэй. Үхибүүдээ дураарнь болгожорхёод, hургуулиинь орхюулаад, hанаа амар байhыень зүб гэхын аргагүй.

Теэд Бэшүүрэй совхозой дирекци, хүдэлмэришэдэй комитет энэ хэрэгтэ сэхэ харюусалгатай бшуу.

Иимэ байдалай тохёолдоhондо hургуулиин багшанарай коллектив hанаагаа зобохоороо зобоно, түрэлхидэй дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна. Зарим hурагшадта айлда байха байра оложо үгэхэ хүрэтэрөө, дулаан хубсаhа хунараар хангаха мэтээр туhална.

Гэбэшье тон шухалань—интернадай байра бариха, үгышье hаа, туруушын үедэ үхибүүдые hургуулидань асарха, абаашаха ябадал совхоз эмхидхэхэ ёhотой. Хүдөө нютагуудта үхибүүдые hургуулидань абаашаха, асарха унаагаар хангаха гэhэн тусхай тогтоолшье бии.

Энэ талаар хайхарамжатай, оролдолг, шударгы хүтэлбэрилэгшэ гэжэ хүн зоной ехээр этигэдэг — совхозло ная томилогдоhон директор Б. Б. Юмсунов дары хэмжээ абаха аабза гэжэ найдагдана.

Д. ТОГОШИЕВ, багша.

Мухар-Шэбэрэй «Коммунизм» колхоз hү hааха жэлэйнгээ түсэб октябрь hарын 22-то дүүргээ hэн. Мүнөө үедэ 1966 оной түсэбөөр ажаллажа, болохоёо байhан партиниг XXIII съездын хүндэлэлдэ горитойхон бэлэг бэлдэжэ байнхай. Зураг дээрэ: колхозой эрхим hаалишад Мария Барышникова Нина Челночкова хоёр.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ТҮМЭР ХАРГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

Түмэр замай Галуута нуурай станциин хүдэлмэришэд бүрэ зун, нажарай үедэ барилгын болон заhабарилгын ажалые шанартайгаар түгэсхэжэ, үбэлые hайн бэлэдхэлтэйгээр үгтаhан юм.

Мүнөө дурсагдаша станциин түмэр замшад КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоод эршэтэй шангаар ажаллажа байна. Мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ түс станциин хэлхеэ холбоошон жагсана. Тэдэнэр 10 hарынгаа үйлэдбэриин түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ зуураа 9 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ зөөри алмаа.

Станциин депогой хүдэлмэришэд паровозуудые угааха, сэбэрлэхэ түсэбөө 103 процент дүүртээ. Байгша оной арба hарын хугасаа дотор эндэхи түмэр замшад 125.966 тонно арадай ажахын ашаа түсэбhөө галуур зөөhэн байна.

Галуута нуурай станциин эбтэй эетэй коллектив ашаа тээхэ арба hарынгаа түсэбые 110 процент, ашаа буулгаха түсэбөө 110 процент дүүргэнхэй. Вагонуудай миин байлгые эрил хорооhоной ойнгоо ашаар 7960 вагонно-час алмагдаа.

Заhабарилгын ажалай түсэб хараае саг болзор соонь дүүргэхэ зуураа, түмэр замшад харгыгаа саг үргэлжэ гэнэгүй байлгахын хойноhоо оролдолго таргана. hаяхан үнгэргэглэhэн шалгалта юу харуулааб гэхэдэ, түс станциин хүдэлмэришэдэй даалгагдаhан түмэр замайнгаа участогые hайнаар барижа байhаниие гэршэлээ. Харгын мастеррнууд нүхэд Бадмаев, В. Кандыбин, И. Екимов гэгшэдэй эрхилдэг околодконууд эрхим гэhэн сэгнэлтэ абаhан байна.

Р. БАЛДАНОВ, хүдөө бэшэгшэ.

ЭХЭ, ЭСЭГЫН НЭРЭ НЭРЛҮҮЛНЭ

Гурбатайдаа эхэhээ гээгдэжэ үншэрhэн Бадма хүбүүе үнэр нанатай болоhон Бадлын Бататан гэжэ үбгэн хүгшэн хоёрой үргэжэ абахадань, хэзээ тэрэнэйнгээ туханда хүрэхэ барhад гээшэб даа гэжэ хүнүүдэй хэлсэжэ байhые элеэр hанадагби. Теэд мүнөө болоод ерэхэдэ, Бататанай нэрэ нэрлүүлжэ, тэлэhэн эжы абаяа hайханаар үргэжэ үнгэргэhэн Бадма Бадлуевич совхозоймнай урдаа хараха түрүү хүнүүдэй нэгэн болонхой.

Бадма илангаяа намда юундэ дүтэ hайнаар hанагдадаг, бага ехэшье hаа амжаhан, туйлаhан хэрэгынь яахадаа намайе омогорхуулдаг гэбэл, бага балшар нанhанhаа наадажа өөлэлhэн, суттаа hургуулида орожо, дайнай хатуу жэлдэ дүрбэлэхиие дүүргэhэн, тиигээд баhал суг ажалай амта танижа эхилhэн хоёрбди. Сасуутан, үетэн соогоо Бадма багаhаа hүбэлгэн, шумууhан түргэн, тэниглэн hайхан сэдьхэлтэйдэнь бидэнэр нүхэдынь баясадагшье, атаархадагшье hэмди.

Зундаа үбhэнэй бухал шэрэхэдээ, бултанhаа бэрхэ гүүлжэ Бадмынгаа шагнал абахада, бордого hуладаа өөртөө гомдохоршье бологшо hэн.

Хожомынь hургуулиhаа болёод, дайнай үеын бэрхэшээлдэй сагта колхозойнгоо хүдэлмэришэд боложо, таряан ажалай бригадада тэрэ үеын ажал хэхэдээшье, колхозhоо гүрэнэй модоной бэлэдхэлдэ ябажа, Хүрбэ Ойбонтын, Сулхара, Хэжэнгын хүжэ тайгада бухы үбэлэй туршада модо отолдоошье, Бадма нүхэрни яагаа хунгөөр, ямар бэрхээр онол тодхолынь оложо хүдэлдэг гээшэ hэм.

1947 оной намар нүхэрэйм нэрэ буришье ехээр суурхаа. Тиихэдэ ехэ үhээтэй байжа, колхозоймнай таряан унажа, морин жаткын ябаха аргагүй шабар. Яажа, хайшан гэжэ ургасаяа хуряаха гээшэб? Хажуур дааха шадалтай хүн бүхэн полидо гаража, таряагаа гараар сабшажа хадаа бэлэйбди. Тиихэдэ 17 наhатай Батуев Бадмые хүсэжэ, ехэ талмай сабшаха хүн олдоогүйгшэ hэн.

Арай гэжэ таряагаа полиhоо суглуулаад, одоол нэгэ багахан үлөө оробобди гэн гэтэр, малай үбэлжэлгэдэ олон бэрхэшээлнүүд тудалдаад, найдамтай hайн зонние малай фермэ, гүүртэнүүдтэ гаргаха хэрэг гараба. hайн дураараа Бадма тэрэ үбэл hүнэй гүүртые даажа, амжалтатай hайнаар таряа гайгүйгөөр бухы малаа ондо оруулаа. Түл түрэсынь хоролтогүйгөөр тэнжэлсээ бэлэй.

Юрэөө, ниитэ ажалда ямар hалбари, хүдэлмэри үдэр дэрэ тон шухала болоноб. тэндэ Бадма Бадлуевич өөрынгөө hайн дурااнай хүсэлөөр хүдэлдэг тон hайшаалтай зан абаритай хүн.

1948 ондо үнөөхи Бадма «СТЗ» трактор заhабарилсажа, ябуул шэнэ мэргэжэлдэ hураад, хойто хабарынь булаг хүлэгэй жолоошон болоо hэн. Тиигэжэ арбан табан жэлдэ ото трактористаар хүдэлжэ, Бадма Батуев дүрбэн гэгшэ механизатор гүүлжэ алдаршаа. Табан хурган шэнги тодо мэргэнээр техникэ, механизаци шудалhан, ёhотой таряашан болоhон суута хүдэлмэришөн мүнөө «Комсомольский» совхозой нэгэдэхи фермын таряан ажалай бригадын бригадираар хүдэлнэ.

Энэ жэлдэ манай нютагта ган гасуур байжа, таряанай ургаса урда урда жэлэйхиhээ hэбэрээшэг байгаа. Богони болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр ургасаяа сүм хуряагаад, нүхэр Батуевай ударидаг бригадынхиг хоёрдохи фермынхидтээ хамhалсажа, нүхэдэй туhаламжа хүргөө. Энэ нэгэдэхи бригадын поли дээрэ бухы hолоомон, зелёнко суглуулагдажа, хуу hурилэгдэнхэй. Энэ жэлдэ үбhэ тэжээлэй хомор hэн тула, малай хоол арьбалха, химгадаха гээшэ мүнөө тон шухала гэжэ Бадма Бадлуевич hайн ойлгонхой. Минии хани нүхэрэй хэлэhэн үгэнь, hанаhан hаналынь мүнөө малай үбэлжэлгые ураг шатайгаар үнгэрэхэ гэhэн зорилгодо хандуулагдана. Үрэhэ хүрэнгөө сэбэрлэжэ хаагаад, трактор техникэеэ түргэн заhабарилжа дүүргээд, Бадма Бадлуевич малай нэгэ гүүртэдэ ошожо хүдэлшэхэдөөшье торохогүй хүн гэжэ этигэнэби.

Манай депутат, сомоной советэй бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ, хүдөө ажалай дүрбэн тэгшэ мэргэжэлтэ, гурбан хүүгэдэй аба Бадма Бадлуевич Батуев 35 наhанайнгаа түлэг дунда ябана. Үргэhэн эжы баабайнгаа юрөөдөөр, арад зоной этигэл найдалгаар, өөрын оролдолго хэшээлээр энэ минии нүхэр олондо ашатай, хамагта хэшэгтэй ажал хэрэгээ улам саашадань арьбадхажа ябахань дамжагтуй.

Иимэ ажалша бэрхэ, хүн зондоо хүндэтэй нүхэргэй байха, тэрэнээрээ омогорхожо, хүнүүдтэ хоёрэжэшье ябахада ямар урматай гэшэб!

Р. ДҮНДУПОВ.
Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой модошо дархан.

Нүхэр тухайгаа хөөрэнэб

hайн хүнэй шэнжэ

БЭЛШЭРЭЙ БЭРХЭ МАЛШАН

татажа, наhатайшаг янза ороhон нюур- жэ тогтоhон сэлмэг хилэл, сэмсэгэр шаб- үбгэниие залуу мэ- . hайбар зээрлэдээ морлоод, нэгэ бага аад hүужа, шуумай- аа hаа, оройдоол гу- үлдагар эрэ гэжэ Арганьшьегүйл даа. ович Доржиев хори «сэлмэг дайдынгаа ар амилжа», холын ажаhуудаг юм. Хо- сагаан эдеэ салгид- арьбанта адуу үд- он байха.
ммар золгоол: «Гар- ай hайн,—ажалтнай үү?»—гэжэ hонир- мэ харюу үгөө бэлэй: «Бурууд булшантай байжа, бэе зориттой ябана». Энэ хэлэhэнэйнь тон зүб байhые ажал хүдэлмэринь гэршэлээ. Колхозойнгоо түб Утаата нютагhаа 20 гаран модоной Бэлшэр гэжэ газарта 120 толгой эрэ бүруунуудые хаража гараа юм. Тэдэнээ хашараг болгожо тушаахадань толгой бүриинь шэгнүүр 240—245 килограмм болоод байгаа. Колхозой тоо бүридхэлшэдэй тооложо үзэхэдэ, бүруу бүхэн сүүлхэдээ шэгнүүрээ 1050 граммаар нэмээhэн байба.

Гарма Сосорович өөрөөшье энэниие тухайлан багсаагаад лэ ябаhан байгаа. «Иимэ үдхэн ногоондо, тунгалаг үhанда дураараа бэлшэжэ ябаhан залуу мал хоног бүри хоёр hүүнтэ хахад нэмэхэгүй hаа, юун мал гээшэб»,—гэжэ хэлэхыень дуулаа hэм. Гарма Сосорович хани нүхэр Долгор-Цыренгэйгээ мал ажалда далашаhан, малгүйгөөр байра hууряашье оложо ялашадаг зантай. Мүнөөшье, хашарагуудаа гүрэндэ тушаамсаараа, ондоо hүрэг мал абахамнай гэжэ мэдүүлээд байна.

Нёдондо жэл хараhан малынь толгой бүриөө 970 грамм нэмэhэн юм. Энэ жэл 1000—1000 грамм нэмээхэ гэжэ абаhан үеэлгаяа дүүртэхын тула хужар, дабhаяа бэлшээри дээрэнь абаашажа эдюулхэ, үдэр, hүнигүй hайн ногоондо адуулхаhаа эхилээд морин hоо буунгүй ябаа ха. Энээнэйл ашаар «hанаhандаа хүрэжэ hарбайhанаа абаа».

— Зунай hаранууда сүүдхэдээ мал бүхэнэй шэгнүүрые килограммаар нэмээхэ гэhэн торинхидой уряа радиогоор дуулаад, бишье дутаха аалби гэжэ бодоо hэм. Дутаагүйб. Ерэхэ жэл үшөөшье hайн амжалта туйлаха байхаб,—гээд коммунис ажалай ударник, эрхим мал адуулагша хөөрэнэ.— Олон малай шэгнүүрые зуу зуун граммааршье нэмээгээ hаа, холо ябашадаг юм. Центнершье мяха үлүү түшаагаа hаа, колхозоймнай мүнгэн олзо нэмэжэл байха бшуу. Мүнөө манай парти, засаг түрэ колхознигуудай ажабайдалые улам лэ hайжаруулха, баян шанга шадалтай болгохо гэжэ оролдоно гээшэ. Харюудань эрхимээр лэ хүдэлхэ хэрэгтэй гэжэ бидэ хэлсэгэбди. Манай нэгэ басаган багшанарай институдта, басаган хүбүүн хоёр дунда hургуулида hуралсана. Эдэнэй hуралсахынь тула гүрэн тон ехэ гаргаша, оролдолго гаргана гээшэ. Энээнииеньшье ойлгожо, ажалааараал харюусаха ёhотойбли,—гээд түрүү малшан зугаагаа дүүргэбэ.

Д. АЮШЕЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Захааминай аймагай «Байкал» колхозой мал адуулагша Г. Доржиев.

М. ЦЫДЕНОВЭЙ фото.

ГАЗАРТА ХЭЛЭhЭНДЭЛ АДЛИ

Түгнын үргэн талын дунда оршодог «Хаяа» гэжэ бишыхан тосхон бии. Энэ хадаа Суулгын совхозой нэгэдэхи отделениин малшадай hуурин. Суулга, Зангин, Гашай тосхонуудhаа нилээд зайдуу, холохон юм. Эндэ арбаад гаран гүүртэ мал бөөгнэрэнхэй. Малшад — хорёод үрхэтэ айл бүлэ ажаллана, ажаhууна.

Мүнөө үбэлэй хүйтэн хаhада малшадай hанаа сэдьхэл зобоохо юумэ угаа олон. Мал гээшэмнай харуулhанайл хүсөөр байдаг ха юм, хэнэйшье мэдэhээр. Малшадта энэ үедэ сүлөөтэй саг, минуташье олдошогүй. Эндэ үлүү хүн нэгэшье байхагүй.

Теэд бидэ малшадай hайнаар ажаллахын тулада совхозой, отделениин хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө маанадта али болохо туhаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ зэргэтэй. Тиигээгүй hаань бидэ өөhэдөө зарим тон жэжэхэн ажаhуудалайшье асуудалаар хашагдаха байнабди.

hаянай хүйтэн болоhонhоо хойшо малшадай, тэдэнэй гэр бүлынхидэй, үхибүүдэй хүйтэ абаха, ханяаха, халуурха зэргээр үбшэлхэ ябадал олон үзэгдэнэ. Гэбэшье, манай эндэ эмнэлгын хүдэлмэрилэгшэд нэгэшье удаа ерэнэгүй. Ядахадаа аптечкэшье үгыбди. Энээн туhай совхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ олон удаа хандаhан байнабди. Шэхэ дулии, харюу шэмээшьегүй. Ажалаа хаяад эмшэн докторнууд тээшэ ябажа байха аргамнайшье тулюур. Машина, унаашье бидэндэ байха бшэ. hанаа зоборитой болоод лэ байна.

Тиимэhээ, хүндэтэ редакци, танайда хандажа маанадай хэрэглэмжэ гомдолдо анхаралаа табилсыт.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ,
Ц-Ж. ЭРДЫНЕЕВ,
Д. ДОРЖИНА,
Хаяа нютагтахи отаранууудай ахалагша хонишод.

Мухар-Шэбэр.

РЕДАКЦИhАА: Суулгын совхозой Хаяа нютагта hуурижаhан ахалагша хонишод Д. Цыренжапов, Ц-Ж. Эрдынеев, Д. Доржина гэгшэдэй гомдол яhала үндэhэ hууритай. Манай корреспондент сентябрь hарада тэндэ ябаад, тэндэхи малшадай муугаар хангагдадаг тухай шүүмжэлhэн бэшэгүүдые «Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдтэ толилhон байна. hүүлдэнь тус совхозой парткомой секретарин орлогшо нүхэр П. Цыбикдоржнев арга хэмжээн абтаба гэжэ мэдээсэhэн юм. Гэбэшье, энэ шэнээр абтаhан бэшэг хаража үзэхэдэ, совхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадые ажаhуудалай талаар, хангаха асуудалые шидхэ эдүй байhаар. Зангин тосхондохи 80 шахуу үрхэтэ айлые медицинын талаар хангаха медпункт эмшэ фельдшергүй хаалгатай хэбэрэз.

Энээн тушаа Мухар-Шэбэрэй аймагай партиин райком, аймагай Советэй гүйсэдком оншотой хэмжээ яаралтайгаар абахань шухала.

ЛЕНИНГРАД. Түмэрые багаханааршье дорьбоонгүй элдэб орёо янзын хэлбэритэй болгохо түхэрэлгэ Баруун-Хойто заочно политехническэ институдта профессор О.-Б. Бронай хүтэлбэри доро бүтээгдэз. Энэзнэй тулада электро-суранзанай хүсэн хэрэглэгдэнэ. Электро-суранзан гээшэ металлые ороидоо сохин наншангүйгөөр элдэб детальнуудые бүтээнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүүн гарhаа — аспирант Валерий Епечурин суранзаар хэб гаргадаг машинын дэргэдэ.

ТАСС-ай фотохроникО.

БАЙГААЛИИН БАЯЛИГУУДЫЕ— АРАДАЙ АЖАХЫДА

— Ороной геологиин алба шэнэдхэн эмхидхэлгэ минеральнотуухэй хэрэгсэлнүүдэй хүсэн түгэс үндэhэ hуури байгуулхада ямар нүлөө үзүүлхэб? — гэhэн асуудалаар СССР-эй геологиин министр Александр Васильевич Сидоренкэдэ ТАСС-ай корреспондент хандаhан байна. Тиихэдэнь иигэжэ харюусаа:

— Минеральна хэрэгсэлнүүдые ашагладаг промышленностиие хүтэлбэрилгын шэнэ эрхэ байдал, уг зорилгонууд дээрэhээ СССР-эй Үндэнэй геологиин комитет СССР-эй Геологиин союзно-республиканска министерство болгогдоо.

Мүнөө Россин Федерациин, Украинын, Казахай болон Узбегэй ССР-нүүдэй үндэнэй үйлэдбэриин геологиин комитетүүд—геологиин министерствэнүүд, бүсэд республикануудайхи түс түс hалбариин управленинүүд бологдонхой. СССР-эй Геологиин министерствын хүтэлбэри доро тэдэнэр шэнжэлгын хүдэлмэриин түсэб бүсэнүүлхэ юм.

— Геологи гээшэ арадай ажахын томохон hалбаринуудай нэгэн юм. Түсэбтэ долоон жэлэй туршада манай орон дотор промышленна үйлэдбэриин хэмжээнэй нилээд ехэдхэhэн ушарта байгаалиин баялиг бэдэрагшэд зохихо хубитаяа оруулаhай. Энэ үе соо ашагта малтамалнуудай олон зуугаад шэнэ уурхайнууд өлгөhон байна. Минеральна түүхэй хэрэгсэлнүүдэй хэбтэшэнүүд, жэшээнь, нефтиин—гурба дахин шахуу, байгаалиин газай—таба хахад, калийна дабhанай—таба хахад, бусад ашагта малтамалнуудайхи нэгэ хахад—хоёр дахин ехэ болоhон байха юм.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин пленумэй шиидхэбэринүүд геологическа шэнжэлгын хүдэлмэриин ашаг дээшэлүүлхэ ехэхэн арга боломожо нээжэ үгэнэ.

СССР-эй Геологиин министерство үнгэтэ, хара металлургиин, нефть гаргадаг, нүүрhэнэй болон химическэ промышленностиин, барилгын материалнуудай ба бусад промышленностиин союзно-республиканска министерствэнүүдтэй сахэ холбоо барисаа тогтоожо байнхай. Урданайхидал алли түс түс совнархозуудай бэшэ, харин эдэ промышленностиин hалбаринуудай хэрэглэжые хараада абалсан, геологическа шэнжэлгын хүдэлмэри түсэблэгдэхэ байна. Энэ хадаа геологическа шэнжэлгэнүүдэ үгтэлэг мүнгэ, материальна хэрэгсэлнүүдые үлэмжэ ашаг тайгаар хэрэглэхэ арга өлгоно.

— Геологическа шэнжэлгын хүдэлмэри hайнаар түсэблэхын тула юу хэхээр хараалагданаб?

— Геологиин эмхинүүдэй ажалай түсэбтэ дабаринуудай, хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые сэгнэлтын гурим үни уламан саг соо барилгын подрядна эмхинүүдэй дүй дүршэлhөө халан абтадаг байгаа. Энэ гурим геологическа шэнжэлгын онсо шэнжые хараада абадагүй бэлэй. Хэдэн жэлэй саана энэ гуримhаа хулжаhан байнабди. Ашагта малтамалнуудай нөөсынь ургалта түсэбэй гол показательнууд болоогдонхой. Тиигэбэшье, дутуу дунданууд сүм усалхагдаагүй. Геологическа эмхинүүдэй ажалынь hомологдоhон мүнгэ ашаглалгын хэмжээгээр сэгнэгдэдэг байhаар.

Түсэблэлгын гурим, геологическа эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай сэгнэлтын, тэдэниие урмашуулгын арга методуудые зохёолгоор орёо бэрхэтэй зорилго шиидхэгдэхэ юм. Энэ хүдэлмэридэ халажа оронхойбди. Ашагта малтамалнуудтай газар нютагуудые шэнжэлхэ түсэб зохёохо мэгын хүдэлмэриин эхин табигдаа. Холын хараатайгаар түсэблэлгын дүй дүршэл манда бии. Баруун Сибирьтэ нефтиин ба газай, Красноярска хизаарта—никелиин, Узбекистанда—алтанай, Закавказида —ртутиин болон полиметаллнуудай, Белоруссида нефтиин хэбтэшэнүүдые олоhонhоо уламжалан, тэрэнэй ашаг үрэнь тодоруулагдаа.

Хүдэлмэрилэгшэдэй технико-экономическа показательнуудай, тэдэниие урмашуулгын гурим эдэ хүдэлмэриин онсо өөрэ шэнжые хараада абаха, эдэ хүдэлмэрээ hайн шанартайгаар бүтээхэ, хэрэгсэлнүүдые гамтайгаар гаргашалhын хажуугаар ашагта малтамалнуудай нөөсые арьбажуулха, шэнэ шэнэ хэбтэшэнүүдые олохо, газар нютагуудай геологическа байгууламжа шэнжэлхэ дабаринуудай дүүргэлтэ хангаха ушартай.

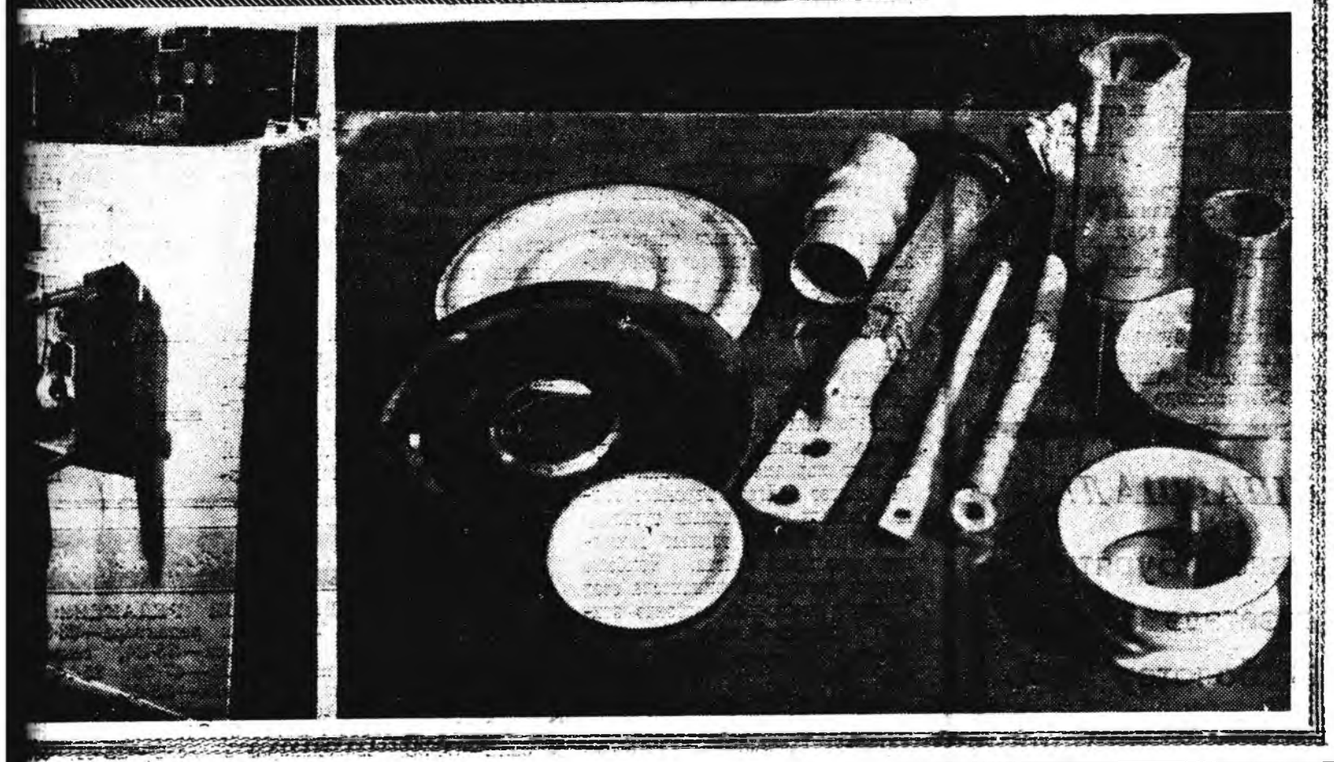

ШЭНЭ АЖАБАЙДАЛАЙ ГАЛНУУД

МОНГОЛ ПОЭДҮҮДЭЙ ШҮЛЭГҮҮД

Б. ЯВУУХУЛАН

ШИНИИ ДУРЛАЛ

Хабарган һарын нэмэ нэмэһээр
дүүрэдэгтэл
Хайра сэдьхэлни улам шамдаа
дадаад байна.
Нарын гэрэлдэ лянхуа сэсэгэй
хумирдагтал
Һайхан шинии хайрын элшэ
буураад байна.
Үбһэндэ бууһан үүрэй шүүдэрэй
хиидэдэгтэл
Арилха болобо гү,
Үһанда унаһан бороогой
дуһалэй хатадаггүйдэл
Амидархэ болобо гү
Шинии дурлал.

* * *

Архи хэһэн һаба
Һогтоо гэжэ дуулаагүйб.
Дурлал амсаһан зүрхэн
Ханаа гэжэ дуулаагүйб.

* * *

Огторгойдо үүлэгүй сэлмэг
Үбэлэй үглөө шэмэрүүн.
Огтошье дурлаагүй эмниг
Хүнэй сэдьхэл хүйтэн.

Н. НЯМДОРЖ

* * *

Энхэрэлээр дүүрэн минии сээжэ
Эзэгүй хаягдаһан байшаншье
бэшэ,
Элэжэ соороһон һабашье бэшэ.
Хайраар дүүрэн минии сээжэ
Хан Хэнтэйн харагдагша һүр,
Хатан Ононой хаялагша долгин.
Мүнхэрэлөөр дүүрэн минии
сээжэ
Мүхэжэ һүнэһэн галта уула
бэшэ,
Мүльһөөр хүрэһэн хангилшье
бэшэ
Бухиндалаар дүүрэн минии
сээжэ
Бурьялан хаялһан халуун
аршаан,
Бусалһан бурматай галта уула

* * *

Голой уһан захаһаа зайртажа,
Гоёхон шугы оройһоо шарлажа,
Һайхан шубууд үринэрөө
дахуулан,
Һалажа ядан гэнганалдажа
байхадань
Хэнэйшье хүбүүнэй уяхан
сэдьхэлдэ
Хэлэмээр юумэн һанагдадаг
бэшэ гү.
Хүнэй нютагай тэнгэри доро
Хухэ уняартай хабарай үдэр
Аялга дуугаараа элдэбые
һануулан,
Аласай орэнһоо шубуудай
ерэхэдэнь
Хэнэйшье хүбүүнэй уяхан
сэдьхэлдэ
Хэлэмээр юумэн һанагдадаг
бэшэ гү.
Түрүүшын шубууньһаа түрүүлэн
мордожо,
Эрьехэ шубууньһаа үрдин
ерэхэдэ,
Хүбүүгээ таниһан манай
гэртэхинэй
Хүгшэн залуугүй урилдан
гарахада
Мэгдэһэн, баясаһан хүбүүнэй
сэдьхэл
Мэндэ амараашье мартадаг
бэшэ гү.

Ч. НАМЖИЛОВ
буряадшалба.

Урда сагта уйгарнуудай, тюргүүдэй ба монголнуудай ниислэл хотын байһан үргэн үүжам голдо үдэшэ болоһон хойно хүрэбэбди. Урда сагай хэрэмүүдэй һандархайнууд дээгүүр һалхйн эшхэржэ, галуунуудай ганганаан, субаргнуудай хонхонуудай жэнгирээн дуулдажа байба. Тэрэ хуушанай хэрэмэй хажууда байһан Хара-Хорин гэһэн хуушанай нэрэтэй сагаан шулуун гэрнүүдтэй һуурында электрын гэрэл нюдэ харган яларжа байба.

Дэнзэвын Балараа гэдэг хорин зургаатай, үнэр бэетэй, үргэн ээмтэй хонишон хүбүүн һангай ажахын бии болоһонһоо хойшо эндэ ажаллалаг юм. Тэрэ хүбүүн энэ нютагта өөдөө болоһон хүн. Тэрэнэй үбгэ эсэгэнь, абань нүүдэл байдалтай малшал байһан. Эндэ һангай ажахын һая бии болохоо хойшоо Балараа хамаг юумые хуу хоёр нюдөөрөө хаража байгаа. Урдань Хара-Хориндо хонжэн, хүн зонгүй байньень Балараа һайн һанана. Хоочон хүнды ехэ дасангай хажуугаар һүрэг зээрэнүүд, тоодогуул лэ ябагша һэн. Тиигэжэ байтар түрүүшын һайн дуратан ерэжэ, майхануудаа татаньень тэрэ һанана. Тэндэ һангай ажахы бии боложо, таряан ажал эрхилжэ эхилээшье һаа, мүн малнуудаа усхэдэг һэн. Арба наймагай Балараа хүбүүндэ шухала хэрэг даалгажа, үүлтэртэ мал асархьень хойто зуг тээшэ холо эльгээгээ бэлэй. Орхоной ажахыһаа абаһан һүрэг хонидоо Балараа дүй дуршэттэй хонишолтой хамта хорин сүүдхэ туужа, Хара-Хориноо асараа һэн. Миниии хэһэн ажалые хүнүүд сэгнэнэ гэжэ һанахадаа залуу хүбүүнэй эльгэ зүрхэн баярааар халидаг байгаа. Тиихэдэ залуу хонишондо түрүүшын баяр хүргэгдөө бэлэй.

Мүнөө Балараа һангай ажахын эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэниинь юм. Тэрэ олон зуун хонидые адуулжа, үүлтэртэ мал үсхэжэ байна. Энэ түрүү хонишон эрхим һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө абаһан Хүндэлэлэй грамотануудые бидэндэ харуулна, гэр бүлэнэртэйгөө танилсуулна.

— Миниии ажабайдалла ехэхэн хубилалта болохоёо байна. Би партиида орохомни, — гэжэ тэрэ хөөрэбэ.—Мэдүүлгэ үгөөд байнаб. Манай нютагта болоһон бүхы юумэнүүд монгол арадай революционно партиин дура зоригоор хэгдэһэн байна гээшэ. Намайе нургаһан хүнүүшье булгадаа партиин гэшүүд. Би урдань энээн тухай бодолоо табидаггүй һэм, харин үнгэрэгшэ хабар илангаяа эли тодоор энээниие ойлгоо һэм...

1964 оной хабар ехэл хүшэр хүндэ байгаа һэн. Февраль—март һарануудта ороной ехэ дайда дээрэ байгаалиин хёморол—зуд болоо. Ехээр саһан орожо, һалхи шуурганай болоһоной һүүлээр табин градус хүрэтэр хүйтэн болоо һэн. Тиихэдэнь малай бэлшээри мүльһөөр хушагдашоо бэлэй. Малдамнай туража үхэхэ аюул тохёолдоо.

Партийна эмхимнай һангай ажахын дарганартай хамта яаралтай хүмжээнүүдые абажа, зудтай тэмсэхэ штаб байгуулба. Зоотехник мэргэжэлтэй һангай ажахын парткомой секретарь Ядамсүрэнэй Базар тэрэ штаб толгойлоо. Партиин зүүн далан гэшүүд бултадаа зудтай тэмсэжэ эхилээ һэн. Далан тракторнууд малай байһан газарнуудта үбһэ тэжээл абаашаа. Нэгэ һуни соо бэлдэгдэһэн гурбан хушуутай түмэр зэмсэгээр бэлшээриин мүльһэ хобхолхо ажалые эрхим трактористнууд А. Пунсал, Ц. Равдандоржо, Л. Лубсандоржо, С. Мунко гэгшэдтэ штаб даалгаа һэн. Тиигэжэ байгаалиин зэрлиг хүсэн илагдаһан юм. Манай ажахын мал ажалда хохидол ушаруулагдаагүй үнгэрөө. Зудтай хэгдэһэн тэмсэл партийна организациин ямар хүсэтэй байһаниинь хүн зондо тиихэдэ элеэр харагдаа һэн. Тиимэһээ олон хүдэлмэришэд, тэрэ тоодо Балараашье, партиин гэшүүдэй зэргэдэ орохо дураа хүрөө һэн.

— Шэнэ Хара-Хориной бии болоһоһоо хойшо партиин гэшүүд манай коллективые эмхидхэхэ хүсэниинь болоо һэн,—гэжэ гүрэнэй ажахын партийна комитедэй секретарь Я. Базар хөөрэнэ.—Партиин болон хубисхалта залуушуулай эмхинүүдэй гэшүүдһээ бүридэһэн отрядуул шэнэ газар хахалжа, барилгын бөлөн мал ажалай бригадануудай гол түшэг тулгань болоо һэн. Мүнөө Хара-Хориной болбосон түхэлтэй һуурин болоод байһандань, жэл бүри хоёр миллион гаран түхэригэй олзо оруулдаг болоһондонь, дунда һургуули, Соёлой байшан, эльгэ мастерскойнуудай бии болгогдоһондонь, тарялангаймнай талмайн гуша мянга шахуу гектар болоһондонь манай коммунистнуудай ехэ габьяа бии юм.

Парткомой секретарь үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй, МНРП-гэй гэшүүдтэй бидэниие танилсуулна. Тэдэнэй нэгэн—Лусансүрэнэй Түмэ ажахын эрхим механизатор—долоон жэл удаагаар ажалайнгаа нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Түмэ хадаа олондо хүндэтэй болоһон агитатор юм.

Аюшын Пунсалай ажалладаг трактор, комбайнань хододоо бүтэн бүрин байдаг. Пунсал наһаар залуушье һаа, хонишон Балараада адли, һангай ажахын үнинэй хүдэлмэришэн гээшэ. Тиимэһээ залуушуулай машина техникэ шудалхадань туһалдаг.

Партиин гэшүүд Равдан, Пүрбэ, Базарсүрэн, Шатар, Авирмид, Чимитцэрэн—эдэнэр булгадаа ажахын түрүүшүүл юм.

Партийна организаци механизаторнуудай ажалай хойноһоо хиналта табижа, машинануудай һаатахагүйн, полевой хүдэлмэриин графигай эбдэрхэгүйн хэмжээнүүдые абадаг. Энэ хабар һангай ажахын нэгэдэхи отделениде агротехникын заабарине эбдэһэн ябадалые партийна эмхи элирүүлээ һэн.

Тэрэ отделениде нэмэл партийна суглаан боложо, МНРП-гэй гэшүүд болон партийнабэшэ нүхэд ажахыгаа муугаар хүтэлбэрилһэнэйнь түлөө, агротехникын заабарине эбдэһэнэйнь түлөө өөрынгөө дарга Далайн Рагчые эрид шангаар шүүмжэлээ һэн. Тэрэ суглаанай һүүлээр отделениин хүтэлбэрилэгшын тушаалһаа Рагча гаргагдаа һэн. Тэрэни орондо МНРП-гэй гэшүүн Х. Чимитбалдирые томилһон байгаа. Партиин гэшүүд энэ асуудал зүб табиһан байгаа гэжэ намар элирээ һэн. Агротехникын заабарине наринаар дүүргэһэн участогуудай ургасань һураггүй ехэ байгаа.

Мүн Рагча ажахыда өөрынгөө һуури олоо һэн. Нүхэдэйнь шүүмжэлэл дэмы хосороогүй. Тэрэнэй хүтэлбэриллдэг тракторна бригада таряагаа эрхим һайнаар хүряажа, намарайнгаа паар хахалжа дүүргээ.

Хара-Хориноо душэн километрэй газарта «Агуухэ эхин» гэһэн республикын томо нэгэдэлэй газар дайда нэмжыдэг юм. Тэрэ ажахы юһэ мянган голгой малтай, мянга гаран гектар таряалангай газартай, жэл бүри хоёр миллион хахад түхэригэй олзо доход оруулжа байдаг.

Энэ нэгэдэлые Монголой ажалшад һайн мэдэхэ байха. Гансал ажахыгаа шадамараар хүтэлбэрилдэгөөрнь бэшэ, харин эндэ дүшэн дүрбэн жэлэй саада тээ Монгол орондо түрүүшын партийна организациин бии болоһоорнь мэдэдэг юм. Эндэхи кооперативай нэрэнь, орой дээрээ тайлбарлатай хуушарһан хүшөө... Арадай Республикын түлөө... лоһон шухала үйлэ хэрэг... мүнөө һануулжа байдаг.

Монгол арадай революциин партиин гэшүүд арадай... тогтоһон түрүүшын удирдлагажэ шэнэ ажабайдал бүрдүүлөө арад олониитын... шадынь байгаа юм. Тэдэ... кооперативуудые эмхидхэ... лай фермэнүүдые барижа... нарна участогуудые тогтоо... дэм соёлой эхи табижа, нэ... мэдэхэгүйе болон үбшэ хэ... угы хэхын түлөө тэмсэгэ... гаа юм. Мүн тэдэнэр лэ... зарта түрүүшын бүраздаг... һургуулиин һуури тодхо... ха. Жэлһээ жэлдэ парт... рэ хүндэнь ургажа, ... партийцуудай тоо олошо... гаа. Эрхим хонишод, ... трактористнууд, ... МНРП-гэй эзэргэдэ олоорх...

Мүнөө МНРП-гэй олон... гэшүүд зургаан зуун орг... нуудта нэгэдэд, хүлөө... даар ажалладаг. Бүхы хүн... хын нэгэдэлнүүдые болоо... ажахынуудые олзо ехэтэй... багатай ажахынууд боло... дөөгэй ажалшадай ма... байдалые һайжаруулха, ... лаа болон таряан ажала... хэ гэһэн зориго урда... парти ажаллажа байна.

А. КРИ...

Парижай ажалшадай митинг

ПАРИЖ, ноябриин 24. (ТАСС). Декабриин 5-да һунгагдаха президентын кандидат болгогдожо зүүнэй үзэл бодолтой хүсэнүүдэй дэбжүүлһэн хамтын кандидат Франсуа Миттераниие дэмжэхын тула Франциин Коммунис партиин эмхидхэһэн митингдэ үсэгэлдэр үдэшэ Парижай, ойро тойроной олон мянган ажалшад сугларааа.

ФКП-гэй генеральна секретарь Вальдек Роше митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, ганса хүнэй зонхилдог засагые усадхаха, бодото демократиин, социальна дэбжэлтын, амгалан ба национальна бэеэ дааһан байдалай политика бэелүүлхэ арга олгохоор бодото демократиин зам нээхые хүсэнэбди гэжэ мэдүүлбэ. Болохоёо байгаа һунгалтын үедэ Франсуа Миттеранэй олон дуу абаа һаань, ганса хүнэй зонхилдог засагта шанга сохилто хэгдэхэ, арад зоной хүлеэдэг хубилалтануд бэелүүлэгдэхэ аргатай болохо һэн. Францияа сулөөтэ, хүсэтэй, жаргалтай орон болгохын тула хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэл, бүхы түрүү бодолтой хүнүүдэй холбоо барисаа туйлахые хүсэнэбди. Энэл агууехэ, арюун һайхан зориго бэелүүлгы аша туһада республикын кандидат Франсуа Миттеранда дуугаа үгэхыень бүхы ажалшадые, бүхы республиканецуудые уряалнабди гэжэ В. Роше онсолон тэмдэглэбэ.

Зүүнэй үзэл бодолтоной хамтын кандидадые һунгалтын үедэ дэмжэхыень уряалжа ФКП-гэй политбюрогой гэшүүн Жаннетта Торез-Вермерш, Студентнүүдэй коммунис союзай генеральна секретарь Ги Эрмье гэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Сингапур ямаршье бүлэглэлдэ хабаадахагүй

ПАРИЖ, ноябриин 24. (ТАСС). Ямаршье бүлэглэлдэ хабаадахагүй политика бэелүүлхэ хүсэлтэй байһан тухэйдээ Сингапур Африка, Азиин оронуудта дуулгаа гэжэ Сингапурай премьер-министрэй орлогшо То Чин Чье гэгшэ мэдүүлбэ. Франс Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Афро-Азиин ба Европын 17 ороноор 9 недели соо аяншалан айлшалжа бусаһанай һүүлээр пресс-конференци дээрэ То Чин Чье нимэ мэдүүлгэ хэһэн байна.

Европын хэдэн оронууд, тэрэ тоодо Советскэ Союз болон Югославии, Сингапуртай худалдаа наймаа хүгжөөхэ хүсэлэнтэй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлэ гэжэ премьер-министрэй орлогшо тэмдэглэбэ.

Аграрна реформо хэхэ хуулиин проект

САНТЬЯГО, (ТАСС). Чилиин президент Эдуардо Фрей аграрна реформо хэхэ тухай хуулиин проект баталжа, ноябриин 23-да гар табяад, тэрэниие Национальна конгресстэ зүбшэн хэлсэхынь тула альгаэбэ. Помещигүүдэй мэдэлдэ байһан газарай заримые таряашадта абажа үгэхэ гэжэ тэрэ хуулиин проект соо хараалагдана. Тиихэдээ абтаһан газарай үнэ сэнгые (энэ дары 10 процентыень, 25 жэлэй турша соо 90 процентыень) эзэдтэнь түлэхэ юм ха. Тэрэ газар таряашадай хоорондо хубаарилагдаха, тиигээд тэрэнэй үнэ сэнгые 30 жэлэй турша соо түлэхэ болоно. Газар эдлэдэг 100 мянган жэжэхэн шэнэ үмсэтэниие бии болгохо гэжэ проект соонь хараалагданхай.

Суданай компартиин ЦК-гай заседани

ХАРТУМ, ноябриин 24. (ТАСС). СКП-е хорихо эрхэ правительствада олгохо гэһэн шиидхэбэри учредительнэ суглаанай гаргаһанһаа уламжалан тохёолдоһон оршон байдалые Суданай компартиин ЦК үсэгэлдэр зүбшэн хэлсээ.

Компартиин генеральна секретарь Махджуб заседаниин һүүлээр нютагай информационно агентствадэ шигэжэ мэдүүлбэ: СКП-е хорихо тухай правительствын шиидхэбэридэ мэдэлээ үгэхэгүй гэжэ СКП-гэй ЦК тогтоогоо. Правительствын энэ шиидхэбэри хуули буса байна, хуули бусаар хубилагдаһан конституциие үндэһэ болгоно. Мүнөөнэй учредительнэ суглаан конституци хубилгаха эрхэгүй гэдэ Центральна Комитет тоолоно гэжэ Махджуб тэмдэглэбэ.

Тиимэһээ правительствын дурадхалаар конституцида оруулагдаһан заһабариие, мүн правительствыешье хуули буса гэжэ ЦК тоолоно. Тиимын тула СКП ажал ябуулгаяа хэжэ үргэлжэлхэ, конституци хамгаалан тэмсэхэ байха гэбэ.

Хоролтын тоо нэмэһээр

ХАНОЙ, ноябриин 24. (ТАСС). 1965 оной октябриин 15-һаа ноябриин 15 хүрэтэрхи үе соо Урда Вьетнамые сүлөөлхэ армиин сэрэгшэд 212 дахин байлдаа хэжэ, дайсанай 9 мянган солдадые, тэрэ тоодо 4600 американска солдадые хулһөөнь буулгаа гээд Вьетнамай информационно агентство, «сүлөөрэлгэ» агентствын мэдээсэлые үндэһэ болгон, дамжуулба.

Нью-Йоркдо митинг болоо

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 24. (ТАСС). Маккаренэй хуулиин ёһоор США-гай компартиие мүрдэхэ ябадал конституцида зүришэхэ байна гэжэ мэдэрһэн шиидхэбэри США-гай дээдэ сүүдэй гаргаһантай дашарамдуулан, үсэгэлдэр үдэшэ Нью-Йоркдо митинг болоо. Компартиин эмхидхэһэн энэ митингдэ США-гай компартиин хүтэлбэрилэгшэд, «Конституциин сүлөөе хамгаалан тэмсэгшэ граждэнинуудай комитедэй» түлөөлэгшэд, «Хүдэлмэришэд-католигуудай эмхиин», мүн олониитын бусад түрүү үзэл бодолтой эмхинүүдэй түлөөлэгшэд хабаадаба. Эдэнэр Вашингтондохи сүүд дээрэ компартиие үмөөрэгшэдэй нэгэн Джон Авт гэгшые ехэ хүндэтэйгөөр угтаа. Дээдэ сүүдэй шиидхэбэри хадаа Маккаренэй хуулиие буруушаан тэмсэгшэ Америкын түрүү хүнүүдэй ехэ илалта мүн гэжэ Авт тэмдэглэбэ.

«Конституциин сүлөөгэй түлөө тэмсэхэ гражданска комитедэй» түрүүлэгшэ Уиллард Эпхаус митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, «Американска демократида эсэргүү Маккаренэй хуулиие болоулха» эрилтэтэй бэшэг президент Джонсондо альгээхые уряалаа.

США-гай компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Гэс Холл митинг дээрэ ехэ үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ Маккаренэй хуулида эсэргүү тэмсэл — демократиин түлөө тэмсэл, гражданска сүлөөгэй түлөө, амгалан байдалай түлөө тэмсэл мүн гэбэ.

Демократида эсэргүү ябуулга

ХАРТУМ, ноябриин 24. (ТАСС). Суданай правительство Суданай Коммунис партиие (СКП) хорихо хуулиин проект зүбшэн хэлсэжэ эхилээ.

Энэ проект ерэхэ недели соо учредителнэ суглаанай үзэмжэдэ табигдаха юм, тиигээд зүндөө һайшаагдаха байха гэжэ «Хартум Ньюс Сервис» агентство мэдээсэнэ.

СКП-е хорихо тухай хуулиие гүйсэдхэхөөр бүхы юумэн бэлэн болонхой гэжэ дотоодын хэрэгүүдэй министр Ахмед Эль-Махди ХНС агентствадэ мэдүүлбэ.

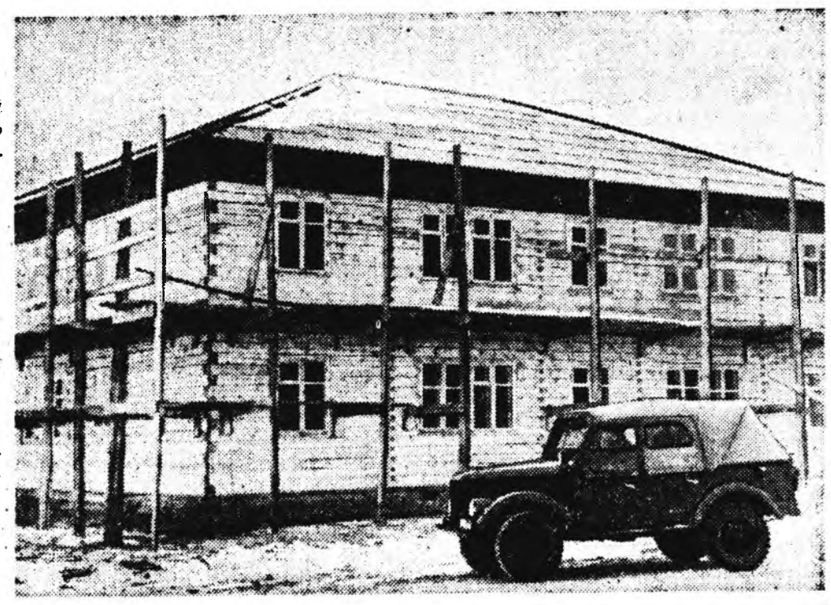

Мухар - Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой түб болохо Түгнэ тосхондо шэнэ барилганууд олоор бодхоогдоно. Зуу гаран хүүгэдэй хүмүүжүүлэгдэхэ саадай байшан бэлэн болгогдоод, ашаглалгада үгтэхэнь. Мүн больницын байшан болохо шэнэ барилганууд холоһоо ербылдэн харагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: больницын байшангай торхонь бодхоогдоод байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ИМПЕРИАЛИСТНУУДАЙ ҮГЭСЭ...

Конгын ниислэл Леопольдвильда правительствада эсэргүү үгэсэлгэ элирүүлэгдээ. Мүрдэлгэ хэжэ үзэхэлэ, энэ гэмтэ ябадалда мэлээжэ болоһон Моиз Чомбе, баруун оронуудаа тэрэниие тухиран үмөөрэгшэд хамаатай гэжэ эли болоо. Сэрэгэй-техническэ туһаламжа үзүүлхэ талаар зургаанда худалдэг Бельгиин офицернүүд, ороной бүхы нютагуудаа Леопольдвильда урид асарагдаһан сагаан шарайта хулһэншэл энэ үгэсэлгые дүүргэлтэ болгохо даалгабари абаһан байгаа. Конгын аралта урбагша Чомбе һара үлүүтэй сагай урда тээ премьерэй һууриһаа намнуулаа һэн, тэрэ тус һуурине сэрэгэй хүсөөр дахяад ээзлхэ һэдэлгэ гаргаа бшуу. Конгын правительствада бэрхэтэй хэсүү байдал Моиз Чомбе болон тэрэзэнтэй нэгэн һаналтанай зүһөө түлэг тохёолдуулжа байһан уедэ үгэсөөшэд өөрынгөө ябуулга хэһэн байгаа бшуу.

Октябриин 13-да президентын декредээр Чомбе премьер-министрэй туша...лһаа гаргаа, правительство байгуулха даабари политическэ талаар тэрэзэнтэй зүрилдэгшэ Эварист Кимбэдэ даалгагдаһан байгаа гэжэ мэдээжэ. Энэ ушарай урда тээ Конгын демократическа фронт—Чомбе гэгшын хүтэлбэридэ дурагүйлхэдэг партинуудай бүлэглэл байгуулагдаһан юм. Эварист Кимба «национальна нэгэдэлэй правительство» байгуулхадаа, тэрэнэй составта Чомбе гэгшын Конако партиин табан түлөөлэгшэдые оруулһан байгаа. Правительствада хабаадалсахыень Чомбедо өөртэнь мүн лэ дурадхагдаһан юм. Зүгөөр саашалаа правительствые унагаахаб, засагаа хүтэлхэ жолоонуудые дахяад гаргаа барихаб гэжэ найдаһан дээрэһээ правительствада хабаадалсахаһаа тэрэ арсаһан байгаа.

Нимэ юумэ хэжэ шадахаб гэжэ найдаха бүхы үндэһэ баримта Чомбедо бии байгаа бшуу. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй Конако парти урда мэтэ парламентда олонхи һуури эзэлдэг байгаа. Тэрэнһээ гадна, Конгын газаа талын түгэлдэр хүсэнүүд Чомбе гэгшые дэмжэһэн зангаараа байгаа. Чомбеые баруун оронуудай финансова эзэд баяшуул дэмжэлэг, тэрээндэ этигэл найдабари үзүүлдэг гэжэ «Курье Д'Африк» газетэ бэшэ һэн.

Хүршэ гүрэнүүдтэй гэмгүй һайн харилсаа тогтоохо, экономическа байдалые тогтууритай болгохо политика бэелүүлхэбди гэжэ Кимбын правительство соносхоо, парламентын эрхые хүндэлхэбди гэжэ найдуулаа. Чомбеын гэмээр Конго гансаарданги байдалда орохоһон юм. Энэ байдалһаань ороноо гаргахын тулада правительство үнэхөөрөөшье хэдэ хэдэн алхамуудые хэһэн байгаа. Конготой (Браззавиль) харилсаагаа һэргээгээ, Уганда, Танзани, Замби болон Судантай холбоо барисаа тогтоогоо.

Гэбэшье нимэ хараа шэглэл Африкын бээ даанхай ороннуудта эсэргүү мэхэ гохо гаргахадаа, Конгые хэрэглэхые урда мэтэ эрмэлзэдэг империалистнуудай һанаанда таараагүй. Тиин туһамарша Чомбе дахяад үндыжэ орсо. Хүсэндөө найдалаг байһан дээрэһээ тэрэ парламентда Кимбын правительстватай тэмсэхэб гэжэ түрүүшээр шиидэһэн байгаа. Зүгөөр шэнэ правительствын программын гол пунктнуудаар тэрэзэнтэй арсалдаа буляалдаа хэхэһээ Чомбе түдэгсөө, юуб гэхэдэ, конгынхидай хараһаар байтар өөрынгөө нэрые үшөө дахин хухалхаһаа айһан байгаа. Энэ хүйхэр премьер-министрэй туша...лһаа өөрыемни хуули бусаар гаргаа гэһэн хэбартэйгээр дахяад асуудал табижа орсо. Премьер-министрэй туша...лһаа Чомбеые гаргаһые буруушааһан резолюциие депутадуудай палата чомбовско олонхидто түшэглэн, ноябриин 8-да баталан абаһан байна. Шэнэ правительствада этигэл найдабари үзүүлхэ тухай асуудалай табигдахада парламентын ноябриин 14-нэй заседани дээрэ гол тулалдаан болоһон байна. 134 депутат—Чомбеын тала баригшад оройдоол 26 хоногой турша соо засагаа барихан Кимбын правительствада этигэл найдабари үзүүлхэһээ арсаһан байгаа. 121 депутат правительствада этигэл найдабари олгохын түлөө дуугаа үгэһэн юм.

Дуугаа үгэлгын дун Чомбеын засагаа дахяад гаргаа абахаб гэһэн найдабариие улам батадхаа. Гэбэшье правительство байгуулга Э. Кимбэдэ дахяад даалгагдаһан байна. Эгэл нимэ ушарай тохёолдоод байхада Чомбе һүүлшынгээ аргые, ...хулһэншэдые хэрэ... бэриие дахяад гарга... дэлгэ хээ. Зүгөөр а... ха зургаан үгэсэлгэ... соонь элирүүлхэ... гые хүтэлбэрилһэн ...—полковник майо... ционно советник» ... Брюссель ниидэн ... болоһон байна.

Тэрэ Чомбе үһан ... хуурайгаар гаража ... шьеб хүсэтэ гар эн... мээ амсаха ябадал... зайсуулаа. Тэрэ бай... гүй байлганьень хан... Чомбедо бүлэг хар... һэн байна. Харин Чо... шэнэ үгэсэлгэ хэхэ... шалан зайсуулхым ... харуул үгтэһэн бай... польдвильда хэлсэ...

Яаба хээбэшье, ... лөө ябажа, эльдэб үг... рөөжэл байһаар. Э... нөө байгуулжа бай... ствые дэмжэхэгүй... нэй Конако парти ... на. Эдэ бүгэдэнөө ... тохёолдоһон полит... шэал бүри шангал... ствын состав тух... тическэ бүлэгүүдэ... сээ хэжэ байнхай. ...ёһоор тэрэ шэнэ ... дэмжуулхэ һэдэлгэ ... ша соо хэхэ эрхэ... чомбовско олонхи... вые дахяад унагаа... ламентда гаргахагүй... сэрэгэй урбалта хэ... хяад хэхэгүй гэһэн ... гээшэ аал? Тиихэ ... арадта тоо томшогт... зоболон ушаруулһ... дэ, тэрэнэй бүлэгт... даншье думуу эсэ... байна.

Д. КА...

МОНГОЛ ПОЭДҮҮДЭЙ ШҮЛЭГҮҮД

Б. ЯВУУХУЛАН

ШИНИИ ДУРЛАЛ

Хабарган һарын нэмэ нэмэһээр
дүүрэдэгтэл
Хайра сэдьхэлни улам шамдаа
дадаад байна.
Нарын гэрэлдэ лянхуа сэсэгэй
хумирдагтал
Һайхан шинии хайрын элшэ
буураад байна.
Үбһэндэ бууһан үүрэй шүүдэрэй
хиидэдэгтэл
Арилха болобо гү,
Үһанда унаһан бороогой
дуһалэй хатадаггүйдэл
Амидархэ болобо гү
Шинии дурлал.

* * *

Архи хэһэн һаба
Һогтоо гэжэ дуулаагүйб.
Дурлал амсаһан зүрхэн
Ханаа гэжэ дуулаагүйб.

* * *

Огторгойдо үүлэгүй сэлмэг
Үбэлэй үглөө шэмэрүүн.
Огтошье дурлаагүй эмниг
Хүнэй сэдьхэл хүйтэн.

Н. НЯМДОРЖ

* * *

Энхэрэлээр дүүрэн минии сээжэ
Эзэгүй хаягдаһан байшаншье
бэшэ,
Элэжэ соороһон һабашье бэшэ.
Хайраар дүүрэн минии сээжэ
Хан Хэнтэйн харагдагша һүр,
Хатан Ононой хаялагша долгин.
Мүнхэрэлөөр дүүрэн минии
сээжэ
Мүхэжэ һүнэһэн галта уула
бэшэ,
Мүльһөөр хүрэһэн хангилшье
бэшэ
Бухиндалаар дүүрэн минии
сээжэ
Бурьялан хаялһан халуун
аршаан,
Бусалһан бурматай галта уула

* * *

Голой уһан захаһаа зайртажа,
Гоёхон шугы оройһоо шарлажа,
Һайхан шубууд үринэрөө
дахуулан,
Һалажа ядан гэнганалдажа
байхадань
Хэнэйшье хүбүүнэй уяхан
сэдьхэлдэ
Хэлэмээр юумэн һанагдадаг
бэшэ гү.
Хүнэй нютагай тэнгэри доро
Хухэ уняартай хабарай үдэр
Аялга дуугаараа элдэбые
һануулан,
Аласай орэнһоо шубуудай
ерэхэдэнь
Хэнэйшье хүбүүнэй уяхан
сэдьхэлдэ
Хэлэмээр юумэн һанагдадаг
бэшэ гү.
Түрүүшын шубууньһаа түрүүлэн
мордожо,
Эрьехэ шубууньһаа үрдин
ерэхэдэ,
Хүбүүгээ таниһан манай
гэртэхинэй
Хүгшэн залуугүй урилдан
гарахада
Мэгдэһэн, баясаһан хүбүүнэй
сэдьхэл
Мэндэ амараашье мартадаг
бэшэ гү.

Ч. НАМЖИЛОВ
буряадшалба.

Перугэй ниислэл Лима хотодо хулгана харханууд исалжа байдаг юм. Үгытэй зоной ажаһуудаг районуудта шороо шохой хаа хаанагүй харагдаха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: найман хүнһөө буридэһэн энэ бүлэ хайшахайшаа 2,5 метр хэмжүүртэй бишыхан таһалга соо обооржо байдаг.

АПН-эй фото.

ХҮНДЭТЭ УНШАГШАД!

1966 оной „Правда Бурятии", „Буряад үнэн" газетэдэ захил абалга ноябриин 28 болотор хойшолуулагдаба.

ГАЗЕТЭНҮҮДЭЭ ЯАРАЖА ЗАХИИТ!

БУРЯАД ҮНЭН

1965 оной ноябриин 26.
4-дэхи нюур...

Манай адрес, телефо...

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор... улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, ... тора—38-42, зам. редактора—35-84, секре... отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, ... —48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: пар... —40-49, идеологический—24-74, советского ст... быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 33... ции—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати Министров Бурятской АССР.

Н05115. Зак...

ПРАВ... БУРЯ...

Мүнөөдэрэй ...

Нэгэдэхи хуудаһ... ...һунгагдана» гэһэн ...

Хоёрдохи хуудаһ... ...гай партийна ко... ...ааа гэһэн ... Улаан-Удын ... районой партийна ... тухай «Райком ба ... ция» гэһэн материал... Октябрьска районой... Г. Шишкинагай «Б... габари дүүргэхэдэ... респонденци.

Гурбадахи хуудаһ... ...саанаһаа мэдээсэл.

Дурбэдэхи хуудаһ... ...раевай очерк, Нютаг... нин.

Редактор
Ц. О...